

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА
23 червня
2004 року

№ 114 (3364)

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

ЧИСЛЕННА АРМІЯ ПОРОДЖУЄ БІЛЬШЕ ПРОБЛЕМ

фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради Володимир Литвин, Київський міський голова Олександр Омельченко з нагоди Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні поклали квіти до пам'ятника Невідомому солдату. В церемонії взяли також участь народні депутати, члени уряду, громадськість.

Учасники церемонії хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих у Великій Вітчизняній війні.

ВІТАННЯ

Державним службовцям України

Щиро вітаю вас із Днем державної служби.

Самовіддана праця на благо держави й народу в усі часи вважалася винятково почесним і відповідальним обов'язком громадян. Започаткування професійного свята державних службовців стало визнанням тієї важливої ролі, яку відіграють органи державної влади, державна служба загалом у процесі побудови й утвердження суверенної, демократичної, соціальної й правової України.

Працювати в державних органах, забезпечувати виконання завдань і функцій держави — вкрай відповідальна справа, від якої залежить успіх політичних, економічних та соціальних перетворень у нашої країні, благополуччя людей, їх ставлення до влади.

Переконаний, успішному досягненню цих цілей сприятимуть ваш високий професіоналізм і сумлінна праця, моральна відповідальність перед суспільством і співвітчизниками.

Бажаю вам успіхів у формуванні й реалізації національної політики в ім'я України та її народу. Зичу вам і вашим родинам міцного здоров'я, добра і благополуччя, щастя та життєвих гараздів!

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.

Державних службовців із професійним святом привітав Президент України Леонід Кучма. Він, зокрема, наголосив: суспільство покладає на державних службовців особливо відповідальні завдання, чекає від них глибокої компетентності, ініціативи й творчого ставлення до справи.

Переконаний, що ваші зусилля й надалі будуть спрямовані на побудову демократичного суспільства на засадах соціально орієнтованої ринкової економіки, забезпечення конституційних прав і свобод громадян, сталий розвиток країни, піднесення її авторитету на міжнародній арені.

Прем'єр-міністр Віктор Янукович також привітав державних службовців України з професійним святом.

Він зазначив, що з ініціативи уряду прийнято ряд нормативних актів, якими, зокрема, затверджено Концепцію адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського союзу, Програму розвитку державної служби на 2005—2010 роки, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності органів державної влади та розвитку професійної, ефективної і прозорої державної служби в Україні.

Усі ці перетворення спрямовані на те, щоб підняти авторитет державної служби, авторитет влади в цілому, забезпечити ефективне функціонування державного механізму, сталий економічний і соціальний розвиток країни, досягнення європейських стандартів рівня життя громадян.

ОФІЦІЙНО

Братислава підтримує євроінтеграційні плани Києва

Братислава підтримує євроінтеграційні наміри Києва і готова поділитися з ним власним досвідом. У цьому під час учорашньої зустрічі запевнив Голову ВР Володимира Литвина Прем'єр-міністр Словаччини Мікулаш Дзуринда.

Сторони висловилися за поглиблення міжпарламентського діалогу, як важливої складової двосторонніх відносин.

(Закінчення на 2-й стор.).

Моніторинговий комітет ПАРЄ про президентські вибори

Учора Моніторинговий комітет Парламентської асамблеї Ради Європи ухвалив заяву щодо майбутніх президентських виборів в Україні. «Вибори, які відбудуться 31 жовтня, є нагодою для України продемонструвати цілковиту повагу до принципів плюралістичної демократії, прав людини та верховенства права, — йдеться в документі. — Демократичні вибори, що заслуговують на довіру, могли б змінити наявні політичні тенденції в країні на протилежні й дати їй шанс міцніше закріпитися в сім'ї європейських демократій».

(Закінчення на 2-й стор.).

У НОМЕР

Ужгород має генплан

Він визначає основні напрями розбудови міста на наступні 25 років. А це і будівництво житла та соціально-культурних закладів, і розв'язання транспортної проблеми, і охорона довкілля тощо. Серед найближчих проєктів — спорудження 110-квартирного житлового комплексу та забудова привокзальної площі. Конкурс на ведення цього будівництва виграла російська фірма «Конті». Інша компанія — ізраїльська фірма «СРМ», яка теж брала участь у конкурсі, зводитиме житловий і готельний комплекси міжнародного рівня в районі Боздоського парку, повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.

На повноліття з повним гаманцем

На Рівненщині на кожну дитину-сироту та дитину, яка залишилася без батьківської опіки (а таких 1546 осіб) відкрито іменні банківські рахунки. На них переказуватимуть благодійні спонсорські внески підприємства, організації, приватні особи. На відміну від особових рахунків, відкритих для таких дітей в Ошадбанку і розпорядниками яких є їхні опікуни, цими накопичувальними вкладами розпоряджатимуться діти, коли досягнуть вісімнадцяти років. Відтак подібні грошові накопичення стануть доброю допомогою під час входження в самостійне життя, повідомляє наш власний кореспондент Олександр ЮРКОВА.

Хто має вуха — хай почує

Цими днями телефон начальника управління промисловості та підприємництва Львівської міської ради Романа Шеглюка — «гарячий». У деяких ЗМІ з'явилася інформація (з посиланням на його ім'я) про те, що у львівських маршрутках,

мовляв, заборонено «крутити» російськомовні пісні.

Маємо справу із класичною «смаженою качкою», а саме: мовну проблему у Львові потрактовано з точністю до навпаки. Ще 2001 року було ухвалено розпорядження № 932 про акустичний режим у місті. Цим розпорядженням, зокрема, обмежено використання звуковідтворювальної апаратури в громадському транспорті. Розпорядження не виконано. У маршрутках лунає на повну силу «Наше радіо», яке транслює переважно російськомовні пісні. Про цю та інші проблеми Роман Шеглюк говорив із журналістами як член громадської комісії з питань дотримання мовного законодавства при міській раді. Мабуть, інформацію почули і витлумачили, хто як хотів. Питання мовного режиму у Львові найближчим часом буде розглянуто на сесії Львівської міської та обласної рад, повідомляє наш власний кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Розбійний напад на депутата

У Херсоні побили депутата міськради Римму Цигульську.

Зловмисник біля входу в будинок вирвав із її рук сумочку і став бити, переламав ногу. Потерпілу госпіталізовано, її чекає операція.

Римма Цигульська, член партії «Реформи і порядок», входить до фракції «Наша Україна», очолює ініціативну групу, що розпочала серед херсонців збір підписів за відставку міського голови Володимира Сальдо.

За словами лідера фракції Артема Кияновського, у відібраній нападником сумочці були списки місцевих жителів, які висловилися на підтримку вотуму недовіри голові Херсона, повідомляє наш власний кореспондент Алла БРУСИЛОВА.

Різанина в центрі Лісабона

Трагічно закінчилося святкування перемоги англійців над командою Хорватії для одного з уболівальників англійської збірної. 27-річний футбольний фанат помер від ножевого поранення після бійки в центрі Лісабона.

Як повідомляє португальське агентство «Луса», англійця було поранено близько 4-ї ранку неподалік від площі Россіо, де звичайно збираються англійські фани, й одразу відправлено до шпиталю Сан-Хосе, де він і помер. За підозрою

в убивстві поліція нібито затримала громадянина України, котрий, як з'ясувалося, спробував пограбувати англійця.

У консульському відділі Посольства України в Португалії «ГУ» підтвердили лише сам факт цього інциденту, зауваживши, що громадянство затриманого, як і його причетність до вбивства, з'ясувуться. Нам повідомили, що, за неофіційною інформацією, це начебто українець, а офіційної версії на момент, коли верстався номер, ще не було.

Поверніть наших дітей з Іраку!

Під такими гаслами зранку сходилися на майдан Незалежності численні кияни. Активісти Всеукраїнського союзу жінок-трудівниць закликали вивести український миротворчий контингент з країни, «окупованої американцями і з якою ми не воюємо».

За чужі інтереси вже пролилася українська кров, матері оплакали втрату своїх дітей, горе їхнє неокупне. Про це нагадає і день, обраний для акції протесту, — 22 червня, коли в 1941-му на нашу Батьківщину віроломно напали гітлерівці, посявши мільйони смертей в українських хатах, наголошували учасники мітингу.

Солідарно з жінками-трудівницями виступили представники Партії зелених, які пікетували Верховну Раду з вимогою негайного виведення українських військовиків з Іраку. А віруючі Української православної церкви, що пройшли хресним ходом від Києво-Печерської лаври до Софійського майдану, протестували проти експансії Заходу.

фото Олександра КЛИМЕНКА

Братислава підтримує євроінтеграційні плани Києва

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

(Початок на 1-й стор.).
За словами прес-секретаря Голови ВР Ігоря Сторожука, співрозмовники відзначили наявність невикористаних резервів для співробітництва, зокрема в економіці, освіті й культурі. В. Литвин запевнив співрозмовника, що українські парламентарії зроблять усе необхідне для поглиблення двостороннього співробітництва — для того, щоб воно відповідало поняттю «стратегічні відносини». Словацький прем'єр підкреслив, що зі вступом його країни до ЄС «відкриваються нові можливості співробітництва з Україною, котра є для нас одним із пріоритетів».

Голова ВР розповів високому гостю про роботу українського парламенту і про його політичну поліризацію у зв'язку з початком передвибірної кампанії. Він висловив упевненість, що в Україні буде зроблено все необхідне для проведення в жовтні цього року демократичних і вільних президентських виборів.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Численна армія породжує більше проблем

ПАРЛАМЕНТСКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 22 червня (Початок на 1-й стор.).

Більш як 90 відсотків бюджету, за словами Міністра оборони Євгена Марчука, витрачають на утримання військовослужбовців і погашення боргів минулих років. 47 тисяч військовослужбовців, звільнених у запас, залишаються без житла. Технічний стан озброєння та військової техніки можна охарактеризувати як критичний. Зростають видатки бюджету на ремонт техніки, яку використовують у миротворчих операціях. Переважна більшість технічно складних комплексів та зразки озброєння вичерпали свій ресурс за термінами експлуатації. Міністр оборони відповів на низку незручних запитань народних обранців з цього та ін-

ших приводів. Однак, за словами Євгена Марчука, бюджетне фінансування у 2003 році здійснено на 100 відсотків. Утім, народні депутати у виступах говорили про нецільове використання коштів, неефективні витрати та марнотратство. Верховна Рада прийняла постанову, якою визнала недостатню роботу уряду щодо здійснення конституційних повноважень у сфері оборони.

А розпочався сесійний тиждень для народних депутатів з протестів під стінами Верховної Ради. Своє невдоволення змінами з Держбюджетом-2004 висловили виноградарі і винороби. Вони вважають, що підвищення ставок акцизного збору (з 0,25 грн. до 0,92 грн. за літр на напівсолодкі та напівсухі вина та до 0,10 грн. за літр на вина з додаванням спирту та міцні)

приведе до подорожчання продукції майже на 100 відсотків і до скорочення 200 тисяч робочих місць у галузі. Можна передбачити й інші негативні наслідки для виноробного ринку: засилля імпорتنної продукції, подальше зuboжіння селян південних регіонів, для яких виноробство — традиційне джерело сімейних доходів. Подорожчає спиртне, але тостів навряд чи стане менше. А політичних заяв — і поготів, бо робота народних депутатів розпочалася зі спільної заяви фракцій «Наша Україна» і БЮТ щодо обнародування подробиць вбивства журналіста Георгія Гонгадзе, які наводилися останнім часом у зарубіжній пресі. Пролунала вимога заслухати Генерального прокурора Г. Василюва про криміногенний стан у країні.

Сергій БОРИСЕНКО.

Моніторинговий комітет ПАРЄ про президентські вибори

(Початок на 1-й стор.).

У заяві відзначено, що інформація про «передвиборне докілья» в Україні викликає стурбованість. У документі згадано, що асамблея в січні цього року закликала українське керівництво утриматися від антиконституційних кроків та дій і провести чесні та вільні президентські вибори у жовтні, інакше може бути оскаржено повноваження делегатів Верховної Ради в ПАРЄ або ж поставлено під сумнів членство України в Раді Європи. «Комітет впевнений, що триваюча конституційна реформа повинна бути перенесена до завершення президентських ви-

борів і вже тоді проведена демократично та прозоро, у чіткій відповідності з чинною Конституцією та беручи до уваги поради Венеціанської комісії, — йдеться в заяві. — Моніторинговий комітет вітатиме висновок Венеціанської комісії щодо того, чи процес внесення змін до Конституції України відповідає резолюціям асамблеї 1346 (2003) та 1364 (2004)».

Комітет закликав також до такого розслідування мукачівських подій, яке заслуговувало б на довіру, і не повторення таких інцидентів у майбутньому. Крім цього, у заяві висловлено деякі зауваження до кількох українських законодавчих актів, які об-

межують свободу громадян на отримання інформації, наголошено на необхідності проведення у прямому ефірі теледебатів між кандидатами на посаду Президента, на потреби чіткішого визначення та поліпшення статусу спостерігачів, перегляду списку виборців і надання можливості проголосувати тим громадянам України, що проживають за кордоном. Комітет також знову закликав до призначення спеціального представника Генерального секретаря Ради Європи з допомоги українському керівництву у підготовці виборів.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Страсбург.

Економічний ефект

«Укрзалізниця» вигідніше співпрацювати з альтернативними постачальниками комплектуючих для залізничного транспорту

На початку цього року вітчизняні заводи, що виробляють комплектуючі для залізничного транспорту, підвищили ціни на свою продукцію. Так, БАТ «М/к Азовсталь» підвищило ціну на рейки Р-65 на 33%, БАТ «Нижнядніпровський трубопрокатний завод» на бандажі — в 3 рази, на колеса суцільнокатані — в 2,5 разу, БАТ «Харківський підшипниковий завод» на підшипники — на 14%.

Щоб уникнути перевиtrat, «Укрзалізниця» змушена була закупити продукцію виробництва БАТ «Нижнятогальський металургійний комбінат» (Росія), ЗАТ «Степногорський підшипниковий завод» (Росія), румунської та американської компаній. З останньою домовлено про постачання експериментальної партії коліс суцільнокатаних.

Продукція альтернативних постачальників — більш якісна та приваблива за ціною. Економічний ефект від співпраці з ними на тепер становить 787 тисяч гривень. Передбачається, що до кінця року він становитиме близько 35 млн. грн.

Прес-центр «Укрзалізниця».

ВІДВАГА

Приборкувачі небезпеки

Командиру підрозділу пожежної частини Запорізького титаномагнієвого комбінату Павлу Повстяному вручено відзнаку МНС України «За відвагу в надзвичайній ситуації».

Перебуваючи на відпочинку після бойового чергування в селищі Богатирівово Вільнянського району Запорізької області, Павло Повстяний дізнався, що на сусідній вулиці в гуртожитку виникла пожежа. Горіла кімната на першому поверсі, але шільне задимлення поширилося вже на весь гуртожиток. Мешканці розповіли, що в кімнаті залишилася семимісячна дитина.

Павло відразу дав вказівку негайно викликати пожежних, швидко медичну допомогу і дільничного інспектора міліції, а сам, затулюючи обличчя вологою хусткою, заліз через вікно до кімнати і почав розшукувати дитину. Знайшов її в дальньому кутку, накрив курткою і виніс на свіже повітря. До прибуття пожежних чоловік відрами з водою гасив полум'я.

Завдяки рішучим та сміливим діям Павла Повстяного вогонь не перекинувся на сусідні помешкання, пожежа була ліквідована, а маленький хлопчик після операції з пересадки шкіри залишився живий.

Олександр ВОРОТИЛОВ.

Запорізька область.

Тим часом майже третину вибухонебезпечних одиниць, які залишилися навколо місця недавніх трагічних подій в Ново-богданівці, знешкодила група саперів Центру розмінування, що діє при військово-інженерному інституті в Кам'янці-Подільському на Хмельниччині. Щойно фахівці повернулися з гарячої точки, але їм на міну заклад відправив ще 54 сапери, котрі нині проходять підготовку. Її рівень високо оцінено Міжнародним центром розмінування (Женева), який налагодив із кам'янець-подільським військово-інженерним обмін та навчання спеціалістів.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Політична реформа — запорука чесних виборів

З проханням підтримати політичну реформу до лідерів політичних партій, депутатських фракцій і груп та народних депутатів звернулася група провідних політологів України. У відкритому листі, підписаному директором Центру соціальних досліджень «Софія» Андрієм Єрмолаєвим, директором Інституту глобальних стратегій Вадимом Карасевим, доктором політичних наук, політологом Олександром Литвиненком та іншими, зазначається: «важливо, щоб згоди з основних питань вдалося досягти вже на нинішній сесії, а не восени. Щоб депутати

вже тепер мали можливість вибору між двома погодженими проектами (№ 3207-1 та № 4180), а восени могли остаточно визначитися».

Крім того, політологи впевнені: внесення змін до Конституції зніме напруження навколо виборів глави держави, дасть змогу вести виборчу кампанію у спокійніше русло. «Президентські вибори не повинні перетворитися на політичну війну. Реформа системи влади кардинально змінить стратегії учасників президентських перегонів», — повідомляє інформагентство «Інтерфакс».

Можливі міжнаціональні конфлікти необхідно передбачати і переборювати на законодавчому рівні

Дводенним семінаром у Харкові «Права людини в поліетнічному українському суспільстві в контексті сучасних європейських стандартів» завершився комплексний проєкт у рамках Спільної програми між Європейською комісією та Радою Європи щодо зміцнення демократичної стабільності та запобігання конфліктам в Україні. Семінар було організовано Інститутом законодавства Верховної Ради України, Комітетом ВР з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин, Асоціацією національно-культурних об'єднань, Академією правових наук та ще низкою державних і

громадських організацій України і європейської спільноти. Експерти Ради Європи та ОБСЄ, народні депутати України, провідні вітчизняні правознавці, керівники органів місцевого самоврядування, а також представники національно-культурних товариств східного регіону країни протягом двох днів обмінювалися досвідом та визначали перспективи співробітництва громадських організацій національних меншин і органів місцевої влади щодо реалізації в багатонаціональному українському суспільстві єврос-тандартів прав людини.

Центральне місце у роботі семінару займало обговорення

законопроект (нової редакції) «Про національні меншини в Україні». У контексті політичної та адміністративної реформи діалог влади та громадськості стосовно прав людини у багатонаціональному суспільстві має особливе значення, наголошували учасники зібрання. Саме тому є край важливим ще на етапі підготовки головного закону національних меншин проведення його всебічної експертизи щодо «адаптації» у законодавчих положеннях запитів та побажань «малих» народів України — під кутом зору правозастосування на місцях.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Сьогодні в Інгушетії оголошено триденний траур

За останніми даними, внаслідок учорашнього нічного вторгнення бойовиків до Інгушетії 46 осіб загинуло, до 200 поранено. А за даними сайту Інгушетія.ру, у результаті нападу бойовиків загинуло приблизно 70 осіб. Однак усі ці дані попередні, й цілком можливо, що кількість жертв збільшуватиметься.

Про те, що загиблих набагато більше, свідчить розстановка сил між бойовиками та підрозділами правоохоронних органів, які оборонялися. За попередніми даними, близько 200 бойовиків одночасно напали з Чечні та Північної Осетії на 20 точок на території Інгушетії. Серед загиблих — виконував обов'язків міністра внутрішніх справ Інгушетії Абукар Костоев, прокурор Назрані Мухарбек Бузуртов, прокурор Назранівського району Белан Озів, слідчий з особливо важливих справ республіканської прокуратури Тимур Детогазов, 16 співробітників МВС республіки, 5 співробітників ФСБ Інгушетії, 2 співробітники прокуратури, 1 прикордонник і понад 10 місцевих жителів. Із 23 червня в Інгушетії оголошено триденний траур.

Напад було організовано лідером великого

Фото АП.

утруповання бойовиків Шамілем Басаєвим, а саму акцію здійснено за схвалення і підтримки Аслана Масхадова. Нещодавно він заявив, що не раз пропонував російській владі піти на переговори. Російська сторона у відповідь заявила, що на переговори з ним ніхто ніколи не піде, а Масхадов, мовляв, не може контролювати сили бойовиків, бо геть утратив контроль над ними. Через декілька днів після цього «обміну люб'язностями» сотні бойовиків напали на Інгушетію.

Яна СТАДІЛЬНА.

Міліцейські сліди перетоптує К.

Початок тижня позначився пожевавленням уваги до «справи Гонгадзе». По-перше, у впливовій британській газеті The Independent з'явився матеріал кореспондента радіо «Свобода» Аскольда Крушельницького, в якому автор стверджує вже начебто «пройдену тему»: викрадення Георгія зініціювало вище керівництво держави.

За словами Крушельницького, правоохоронці, які розслідували «справу Гонгадзе», поділилися з ним важливою інформацією про причетність високопоставлених працівників міліцейського відомства до смерті Гіи. Вони навіть передали матеріали допитів співробітників «наружки», які підтверджують, що стеження за Георгієм проводили за наказом генерала Олексія Пукача, а саме розпорядження про «почесний супровід» журналіста надійшло від тодішнього міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка. 16 вересня 2000 року остання бригада «наружки» передала викраденого Гію членам банди Киселя, які й убили жертву міліцейської «турботи».

По-друге, позавчора прес-служба Генеральної прокуратури повідомила, що слідство має власну версію трагічної

загибелі журналіста. Вона, звичайно ж, розходитьсся з вищенаведеною на 90 градусів. Якийсь затриманий громадянин К. зізнався, що був безпосереднім виконавцем убивства Гонгадзе, і саме він власноруч відрізав йому голову. За даними прес-служби, цей «комунікабельний» громадянин К. раніше вже притягувався до кримінальної відповідальності за кілька інших схожих за стилем убивств, кульмінацією яких було відрізання голови. Крім того, речник Генпрокурора Сергій Руденко рішуче спростував сенсації британської газети, запевнивши, що для таких звинувачень «немає жодних підстав», а сама «справа Гонгадзе» «активно розслідується». І цьому можна повірити хоча б з огляду на одкровення загадкового вбивці К...

По-третє, ці дві версії оперативно прокоментували у

ФОТОФАКТ

За інформацією газети «Financial Times», до 15 липня 2004 р. у рамках контракту з Пентагоном українські компанії поставлять в Ірак 1500 бронетранспортерів і 2000 джипів. Постачання триватиме до кінця вересня 2006 р. Загальна вартість контракту становить 259 млн. дол.

На знімку: сапери українського контингенту розглядають мінометну міну радянського виробництва, знайдену на складах колишньої армії Саддама Хусейна в провінції Васит в Іраку. Іракські війська десятиліттями оснащувалися радянською бойовою технікою і транспортними засобами.

Фото надано прес-службою Мініборони (УНАН).

тілесних ушкоджень, що призвели до смерті Гончарова». Шоправда, тілесні ушкодження ГПУ вбачає у спинальній травмі, а не в дірі від голки шприца.

Раптове виверження всіх цих фактів, звичайно, збиває з пантелику. Але не настільки, щоб не замислитися над такою «дрібницею»: чому людина, яка кілька разів «притягалася» за «милу звичку» відрізати голови, спокійно розгулювала на свободі, а не сиділа за ґратами, як серійний убивця Онопрієнко, наприклад? Чи це вважається в нас дрібним хуліганством, шось на кшталт знятих шапок? Хто може повірити «зізнанням» К. після історії з донецьким бомжем Вередюком? Принаймні не автор цих рядків. Виходячи з власного досвіду, знаю, як правоохоронці можуть «підігнати» «випадкового зловмисника» до зазіхання на безпеку журналіста. Головне — уточнити дату нападу, а «наркоман» чи «грабіжник» завжди знайдеться.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

СПОРТ

Результати без коментарів

Футбол. Євро-2004. Фінальна частина. Перший раунд. Третій тур. 21 червня.

Група В. Хорватія—Англія. 2:4. Лісабон. «Луж». 57 047 глядачів. Арбітр — П'єрлуджі Колліна (Італія). Голи: Ковач, 5, Тулор, 73 — Скоулз, 40, Руні, 45, 68, Лампард, 79.

Швейцарія—Франція. 1:3. Коїмбра. «Коїмбра Сіті». 28 111 глядачів. Арбітр — Любош Міхал (Словаччина). Голи: Фонтланен, 26 — Зідан, 20, Анрі, 76, 84.

Франція — 7, Англія — 6, Хорватія — 2, Швейцарія — 1. У чвертьфіналі збірнa Франції зіграє зі збірною Греції (24 червня), Англія — з командою Португалії (25 червня).

Робоча сила старішає і виживає на присадибних ділянках

КОМЕНТАР

У нашій країні 22,5 мільйона громадян працездатного віку. Однак на благо вітчизняної економіки працюють аж ніяк не всі. В нехтуванні офіційним робочим процесом, напевно, можна назвати кілька головних мотивацій. По-перше, відсутність на вітчизняному ринку праці роботи за спеціальністю. По-друге, низький рівень оплати праці.

Вік кожного шостого економічно активного громадянина перевищив 50 років, а майже п'ять відсотків працездатного населення весь час працює за кордоном, стверджує науковий консультант Президента України Елла Лібанова.

Спостерігається старіння нації і відповідно робочого потенціалу. Сьогодні кожен 19-й трудівник країни сягнув пенсійного віку. Цей процес, за словами Лібанової, створює певні перешкоди для формування інноваційної стратегії, бо дуже складно для робочої сили такого похилого віку впроваджувати нові технології, змусити її перекваліфікуватися.

Майже два мільйони наших співгромадян постійно заробляють на життя за кордоном. З розширенням Євросоюзу, напевно, багато хто з них змушений буде повернутися на батьківщину і працевлаштовуватися тут. На думку експертів, це створить додатковий тиск на ринок праці, принаймні західних областей України.

Ще одна проблема вітчизняного трудового фронту — це диспропорція попиту та пропозиції вакансій. Є дефіцит у чорноробів і надлишок дипломованих фахівців. Нині вищі навчальні заклади готують дуже багато юристів і економістів. А на ринку праці

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

не вистачає технологів і інженерів.

Науковий консультант Президента України Елла Лібанова зазначає, що в країні протягом останніх двох років зросла зайнятість населення в особистому і підсобному гос-

подарствах, самозайнятість. За її словами, це дає змогу людям вижити, але це не той вид зайнятості, що може забезпечити належний рівень життя й економічне піднесення загалом.

Ольга ВАУЛІНА.

Свої в чужому краї

АКТУАЛЬНО

Чотири роки тому Генеральна Асамблея ООН ухвалила 20 червня відзначати як Всесвітній день біженців. З нагоди цієї події в більшості країн світу проходять різноманітні вшанування.

В Україні, де нині перебувають близько трьох тисяч людей зі статусом біженця, минула субота пройшла під гаслом: «Місце, яке називають домом». Адже, покинувши все, що було звичне і рідне, біженці сподіваються знайти на чужині новий дім. А тікати з батьківщини людей змушує страх переслідування через расову, релі-

гійну, соціальну належність, політичні чи інші переконання. Такі люди, безперечно, потребують допомоги — соціальної, юридичної і насамперед моральної.

Цим у світі з 1950-го, а в Україні з 1994 року опікується Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, яке допомогло більш як 50 мільйонам таких людей, за що отримало дві Нобелівські премії миру.

На столичному майдані Незалежності перед Музичною Академією відбулася вистава, яка навіть у негоду мала глядачів. Просто й правдиво, майже без слів

діти показали, як звичне життя змінюється назавжди. А журналіст Сергій Котельніков (знімок ліворуч) відкрив фотовиставку «Крізь кордони», що запам'яталася насамперед очима людей, котрі тікають у невідомість. Відбулася і благодійна виставка-продаж товарів, виготовлених руками жінок-біженок. Якою буде доля біженця на чужині — важко вгадати, але відомо, що наша неупередженість та повага може народити в їхніх очах надію. А це — вже немало...

Анна БОЙКО.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Жива вода — безплатно і для всіх

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Новий великий і зручний бьюет мінеральної води відкрито навпроти готелю «Україна» під час офіційного старту курортного сезону в Євпаторії.

Цілощу воду подають з глибини 1200 метрів зі свердловини, розташованої на території пансіонату «Алмазний». Вона сприяє лікуванню найрізноманітніших захворювань: зокрема, печінки і жовчовивідних шляхів, гастриту, коліту, дискінезії кишечника, нирково-кам'яної хвороби, подагри, — засвідчують учені НДІ дитячої курортології і фізіотерапії. За хімічним складом мінеральна вода «Євпаторійська» належить до групи лікувально-столових вод

типу «Боржомі», «Лужанська».

Її рекомендовано вживати 24—30 днів і повторити курс лікування через три місяці. Цілком достатньо двох таких курсів протягом року.

Міський голова Євпаторії Андрій Даниленко на презентації нового бьюета наголосив, що всі мешканці й гості Національного дитячого курорту можуть брати цілощу воду безплатно.

А невдовзі поруч відкриють ще кілька бьюетів мінеральної води. Цей додатковий лікувальний чинник обов'язково підвищить, як тут вважають, заповнюваність відомого курорту в міжсезоння.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Курорт для дітей

1 червня, в День захисту дітей, на знаменитому бальнеофізіотерапевтичному курорті «Солоний лиман» відкрито дитяче відділення на 110 місць. Про цілощолікувальні властивості підземних вод і озерних грязей знали ще з часів запорозьких козаків. Та й першу оздоровни-

цю тут відкрили понад сто років тому. Але сучасний курорт, який не поступається, а за деякими показниками навіть і перевершує відомі курорти Криму, Кавказу, Західної України, Приазов'я та Росії, облаштували лише протягом останніх десяти років. Передбачається лікування й малолітніх дітей разом з матерями.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Гарного відпочинку, хлопчики та дівчатка!

Група із 50 школярів виборчого округу народного депутата України, члена фракції «Регіони України» Ігоря Шкири вирушила на канікули до центру відпочинку — клубу «Сирена», що в селищі Мелекине Донецької області. Цю можливість дітяки отримали, перемігши в конкурсах акції «Молодь — за здоровий спосіб життя», що прохо-

дила під патронатом народного депутата. До групи включено також переможців предметних олімпіад і дітей, позбавлених батьківської опіки. Ігор Шкира подякував дітям за старання ставлення до навчання, за їх талант і побажав гарного відпочинку.

Оздоровлення та відпочинок для обдарова-

них і талановитих школярів округу народний депутат організує вже третій сезон поспіль. А загалом за благодійними путівками цього року відпочинуть 150 дітей округу.

Ліна КУЩ.

Фото Еріки ВЕЙС.

Знайшли крайніх

Прокуратура Луганська попередила порушення прав понад 390 дітей. Після її втручання не було закрито і перепрофільовано троє дитячих ясел-садків. Зокрема, керівництво державного підприємства «Луганський верстатобудівний завод» у квітні видало наказ про ліквідацію своїх двох дошкільних установ, що їх на той момент відвідувало 240 дітей. Рішення про передачу дитсадків у комунальну власність територіальної громади міста в установленому порядку прийнято не було. Так само діяла й адміністрація «Луганськкомуненерго». Зважаючи на те, що ці рішення було прийнято з грубим порушенням вимог Закону України «Про дошкільну освіту», прокурор обласного центру їх опротестував.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

НАШІ ОЛІМПІЙЦІ

Так тримати, мамо!

Мало хто вірив, що багаторічний лідер збірної України з веслування на байдарках, учасник двох Олімпіад вінничанка Ганна Балабанова виборє заповітну путівку до Афін. У листопаді спортсменка вдруге стала матір'ю. А вже в грудні 2003-го (!) вирушила на збори готуватися до змагань на Кубок України.

Дві перемоги — на байдарці-одиночці і «двійці» (разом із землячкою Оленою Череватовою) — приємно здивували всіх. Після такого успіху на Кубку України Балабанову поновили у складі збірної, і вона взяла участь у чемпіонаті Європи. «Це був мій останній шанс потрапити на Олімпіаду в Афіни», — зізнається спортсменка. На байдарці-четвірці (крім двох згаданих вінничанок, киянки Семикіна й Осипенко) наші веслувальниці здобули перемогу і вибороли олімпійські ліцензії.

У Вінниці на спортсменок чекав сюрприз: за кошти місцевої влади для них придбано три сучасні байдарки.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

АКТУАЛЬНО

Полохливий індекс

ЦІНИ ТА ЦІННОСТІ

У травні інфляція (індекс споживчих цін) становила 0,7 відсотка. Усе вказує на те, що дефляційного літа в чистому вигляді, на яке сподівалися в уряді, не вийде. Більш докладно про це розмова з радником Нацбанку з питань макроекономіки Валерієм ЛИТВИЦЬКИМ.

— Валерію Олексійовичу, не лише травень, а й узагалі другий квартал, м'яко кажучи, суперечать ціновим прогнозам...

— Ви маєте рацію. Очікуваного гальмування споживчих цін у квітні-травні не сталося. Запальований процес у системі цін, який розпочався ще в першому кварталі, отримав нове підживлення після зростання цін на бензин. Якщо пригадуєте, на 5—6-відсоткову інфляцію за підсумками року два місяці тому я ставив п'ятдесят на п'ятдесят. Тепер у ймовірність такого результату віриться дещо менше, оскільки травень засвідчив доволі низьку ефективність «пожежного реагування» на стрибки цін. Хоча, ймовірно, наслідки травневого секторального цінового шоку ми пожинатимемо пізніше, в червні. До речі, нафтопродуктів у загальному русі споживчих цін майже не видно, але вони мають здатність «переносити» інфляційну інфекцію через витрати на інші товари — і це непокоїть. Травень подарував ще один важливий урок. Стійкість цінової системи до зовнішніх шоків на внутрішньому ринку (згадайте, світове подорожчання вуглеводнів) після приватизації нафтопереробних заводів дещо перебільшена. Резерв нафтопродуктів не сформовано. Поточна реакція нагадувала минулорічну на зерновому ринку — від адміністрування до імпортних інтервенцій.

— Думається, ми не застраховані від таких струсів і в подальшому...

— Згоден. Можливі й нові поштовхи. Проте українська економіка перебуває в піковій фазі свого зростання. Тому вона переживе це цінове збудження середньої сили. Але резервна політика уряду має бути перебудована. Перманентні дисбаланси на чутливих для загального руху цін сегментах і продовольчого ринку, і сфери послуг природних монополій вимагають готовності до переважно ринкового реагування. Зовнішній ціновий шок був малопрогнозований, як і у випадку з зерном. Превентивні заходи не вживалися, інакше резервні фонди були б достатні. Та й стабілізувати ціни на ринку, як і за зернової кризи, розпочали невчасно. За це ми розплатимось деформацією цінового сценарію, який складався в перші чотири з половиною місяці року.

— Внутрішній ринок закритий для імпорту м'яса, яке подорожчало просто на очах...

— Це також свідчить про деяку недооцінку ймовірного секторального квазішоку на ринку м'яса та продуктів його переробки. І, повірте, не є результатом труднощів з прогнозуванням, бо дефіцит кормів легко було спрогнозувати, а ще легше — створити відповідні резерви. Мабуть, розраховують на природне поповнення кормової бази у другому півріччі. Але ж у першому — проти минулого року — ціни на м'ясо зросли. За цих умов відсутність імпорту означає, що протидії цін на м'ясо ще не створено. Це може призвести до того, що з бідами нашого тваринництва боротимуться громадяни за рахунок інфляційного податку.

— У першому кварталі зафіксовано унікальне 52-відсоткове зростання інвестицій в основний капітал. Схоже, оптові і роздрібні ціни зростатимуть і далі...

— Вірогідність інвестиційного підігріву цін стане менша, якщо погіршаться зовнішній і внутрішній попит. Почнеться тиск на скорочення виробництва і стабілізацію оптових цін. І ще. Маємо певну недооцінку антиінфляційної стерилізації ліквідності, породжену унікальними за обсягами купівлю валюти в лютому, квітні та травні. Економічне зростання не може цілком забезпечити таку природну стерилізацію. По-перше, стелі зростання майже досягнуто. По-друге, темп зростання попиту на гривню цього року дещо слабшає. Частина ліквідності експортерів переключається з інвестицій на споживання. А тим часом робота з такими стерилізаційними каналами, як вторинний ринок цінних паперів не задовольняє. Ресурс купівлі валюти переважно формується емісійними каналами НБУ. Здається, останніми поправками до бюджету закладено розуміння того, що слід посприяти ресурсу купівлі за рахунок дострокового погашення боргу. Адже це можна розцінити як неабиякий антиінфляційний захід.

— Ваші рекомендації для того, щоб все-таки обмежитися за підсумками року 5—6 відсотками інфляції...

— Слід бути готовим до того, щоб уже в червні задіяти інструменти монетарного стримування. Треба більш наполегливо і динамічно за наявних умов посилювати обмінний курс гривні до долара. Потрібно розширити дострокове погашення облігацій внутрішньої державної позики й оптимізувати процентні ставки «овернайт». Є потреба вдатися до подальшої модернізації обов'язкового резервування й заохотити комерційні банки до участі на ринку державних цінних паперів.

Записав Сергій ВЛАД.

ВІСТІ З ЧЕРКАЩИНИ

Був гуртожиток, тепер — комфортабельні квартири

У Смілі відсвяткували новосілля 50 родин військовослужбовців. Міська рада спільно з Мінобороною України підійшла до розв'язання житлової проблеми нестандартно. Колишні робітничі гуртожитки тут перебудовують у будинки з комфортабельними 2—3-кімнатними квартирами. До того ж майбутні господарі можуть або самі на свій смак опоряджувати свої «апартаменти», або замовити дизайн у фірми.

Перші новосілля задовольні своїм житлом, тож облаштування квартир у колишніх гуртожитках вестиметься й далі.

«Пантера» жила в сільському ставку

Багато старожилів села Іскреного у Шполянському районі знали, що в місцевому водоймищі потонув у 1944 році німецький танк «Пантера».

І лише майже через 60 років воєнний трофей вдалося підняти на поверхню. Ентузіасти, які не побажали, щоб їхні прізвиська фігурували в газеті, добряче попрацювали над «металевим чудовиськом». Роботу ускладнювала та обставина, що танк розірвало на кілька частин і витягувати їх з мулу було надзвичайно важко. Неушкодженим залишився тільки двигун.

У машині знайдено деякі речі танкістів. Представники Німеччини за номерним знаком танка з'ясовують імена членів екіпажу.

«Роксолана» з Христинівки

Народний драматичний театр з містечка Христинівка порадював мешканців райцентру прем'єрою. На сцені місцевого будинку культури самодіяльний режисер Олександр Обмінаний поставив виставу «Роксолана». Сценарій за творами Загребельного та Назарука написала ветеран аматорського театрального мистецтва Катерина Сובה.

Христинівці з ентузіазмом і великою цікавістю сприйняли нову роботу народного театру. Тепер прем'єру планують показати в сусідніх районах.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Катерина ВАЩУК: «Не боюся тиску з жодного боку»

— Пані Катерино, коли Володимир Литвин очолив НАПУ, ви сказали: нарешті це «багатостраждальне дитя», тобто аграрна партія, потрапило в надійні руки. Але так зазвичай кажуть про недолуге дитя...

— Ні, це дороге «дитя». Незважаючи на спротив і шалену критику з різних боків, Аграрна партія вистояла, розвивалась і боролась. Ми перехворіли всіма дитячими хворобами, але сьогодні тільки упереджена людина не хоче визнати, що аграрна партія — серйозна політична сила, яка має розгалужену структуру — майже 16 тисяч первинних організацій у кожному регіоні України.

— Кажуть, що ви були одним з основних прихильників того, щоб саме Володимир Литвин очолив НАПУ. І не раз розмовляли з цього приводу з Президентом. Загалом часто зустрічаєтесь з Леонідом Кучмою?

— Леонід Данилович мене приймає завжди, коли звертаюся з таким проханням. Наші зустрічі, як правило, присвячені проблемам в аграрному секторі України. Я не маю бізнесу, не боюся тиску з жодного боку і тому завжди можу казати правду, відстоюючи позиції селян. Щодо Володимира Михайловича — це не було узгодження кандидатури. Я сказала свою думку, а Леонід Данилович відповів, що це справа партії, але він підтримує.

Лідерство В. Литвина, на мій погляд, — це великий шанс для партії вирости, зайняти серйозну нішу в політичному спектрі й проявити себе на майбутніх парламентських виборах. Послідовність, стабільність В. Литвина як політика у

відстоюванні інтересів народу, а не олігархічно-фінансових груп, додає йому авторитету серед простих людей. Володимир Михайлович — селянський син і йому дорогу килимом не стелив ніхто, його кар'єра — це його велика праця, розум, талант та порядність. З його приходом НАПУ розширює своє поле діяльності й перетворюється з галузевої на загальнонаціональну, справді народну партію, збільшується і фракція аграрників у парламенті. Адже переконана: справжнє відродження економіки України можливе лише тоді, коли потужно працюватиме аграрний сектор. Один селянин, даючи свою продукцію на ринок, створює 10 робочих місць у супутніх галузях економіки.

— Ви керували АПУ до 1999 року, стояли біля витоків створення фракції аграрників у ВР. Але потім вас дещо відтіснили від партійного керівництва. Це було викликано певними ідеологічними розбіжностями?

— Я йшла з посади лідера партії з єдиною думкою: нехай поспробують її ростити сильніші чоловіки. Посаду лідера фракції залишила, бо перенесла тяжку операцію і потребувала лікування. Хоча справді маємо з Михайлом Гладієм різні погляди на ринок землі. В Україні бути ринку землі, але сьогодні ми ще не готові до цього. Селянин іще не конкурентоспроможний на ринку землі, бо не має грошей. Отже, землю купуватимуть лише багатії, Україну поділять між кількома землевласниками, а всі селяни знову стануть кріпаками. Цього не можна допустити. Тож допоки не прийня-

то таку законодавчу базу, яка випише всі правила ринку землі, захищатиме інтереси селянина, до тих пір відстоюватиму мораторій на продаж землі сільськогосподарського призначення. А яку посаду матиму в партії — для мене не найважливіше. Головне — бути чесною перед виборцями, тримати дане слово.

— Вас називають хрещеною матір'ю Земельного кодексу, який вам довелося захищати на парламентській трибуні буквально грудьми. Чи виправдав цей документ великі сподівання?

— На адресу Земельного кодексу лунає багато критики, але він свою роль виконав: законодавчо закріпив право власності селян на землю. Вдалося вберегти землю від розбазарювання, дати місцевим радам можливість нарівні з виконавчою владою визначати право власності, розподіл землі, продаж землі несіельськогосподарського призначення. Якщо вдасться 2005 рік зробити роком села і закласти до аграрного бюджету не менш як 7 мільярдів гривень — це буде великий крок назустріч селянину. Як тільки дамо сигнал цінами, дешевими кредитами, страхуванням ризиків господарювання на селі, забезпечимо селянина недорогими технікою, паливно-мастильними матеріалами і міндобривами, буквально за рік-два зміниться і обличчя села та свідомість селянина. А буде забезпечений селянин — гарантуватиметься і продовольча безпека України, а це вже висока політика.

— І кілька особистих запитань.

Із досьє «ГУ»

ВАЩУК Катерина Тимофіївна. Народний депутат України за списком блоку «За єдину Україну» під номером три. Депутат трьох останніх скликань парламенту. Народилася в селі Вербень на Рівненщині. Має дві вищі освіти — за фахом історія та економіка, облік і аудит. До обрання в парламент керувала колгоспом ім. XXV з'їзду КПРС, агрофірмою «Колос» на Волині. Удостоєна багатьох державних нагород. Член Народної аграрної партії України та її депутатської фракції, Комітету ВР з питань фінансів і банківської діяльності. Має двох дітей та трьох онуків. Захоплення — література, вишивання, квітникарство.

Ваш сват — ваш політичний опонент, лідер Компартії Петро Симоненко. Які у вас стосунки? Чи можете через родинні зв'язки якось вплинути на позицію комуністів у парламенті?

— Петро Миколайович — дуже мудра і поміркована людина, чесний політик. Він ніколи, навіть заради добрих стосунків у родині, не змінить свою позицію. Ми часто дискутуємо, але на те й демократія: кожен має право на власну думку. На щастя, фракція комуністів, окрім Земельного кодексу, голосувала майже за всі закони, які захищали інтереси села.

— Ви завжди маєте дуже елегантний вигляд. Де купуєте собі одяг, як

стежите за формою? Правда, що зробили пластичну операцію?

— Я не актриса, щоб так уболівати за юне обличчя. Усі мої зморшки при мені — це хвороби, смерть батьків, родинні, життєвські і політичні проблеми. А елегантність і форма, як ви кажете, з'явилися від нещастя: я схудла після хвороби, і це пішло на користь зовні, та почувала себе добре. Одяг здебільшого купую в Україні, віддаю перевагу класичному стилю. Завжди стежу за зовнішнім виглядом, адже представляю у політиці українське жіноцтво, а це велика честь і відповідальність.

Юліана ШЕВЧУК.

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

У нечесно зведеній споруді жити буде незатишно і соромно

Над Харковом безмарне небо

Зовні Харківщина поки що політично спокійна. Втім, досвідченому виборцеві, напевно, помітно, що ця безтурботність відносна, як у тій старій пісні: тихо на кордоні, але не вірте цій тиші. Харків, як відомо, в Україні не перше місто, але й не друге. В усі періоди найрізноманітніших політичних кампаній столиця Слобожанщини відігравала дуже важливу роль у прийнятті принципових політичних рішень на всій території України. Різні політичні сили і нині роблять значні ставки на Харків. У Харкові достатня кількість сильних обласних партійних організацій пропрезидентського спрямування, опозиційних, і їхні лідери не приховують, що на майбутніх виборах мають намір зіграти одну з головних партій у найважливішому політичному творі прийдешніх років.

Зрозуміло, «провінційна столиця» не в змозі чинити якийсь істотний політичний тиск на інші регіони, як це може зробити столиця фактична. Але через наявність значного інтелектуального, промислового та й політичного потенціалу її голос у загальній виборчій оді, без сумніву, буде звучати особливо і помітно. Цілком очевидно, що ліві сили на Харківщині на майбутніх президентських виборах, швидше за все, не воюватимуть одне з одним за виборчі голоси, а намагатимуться виступити єдиним фронтом, чим можуть подати приклад для наслідування іншим, менш згуртованим у лівому русі регіонам. І жодного вже сумніву не викликає той прогноз, що пропрезидентській партії до початку виборчої кампанії зроблять остаточне переформування своїх «бойових порядків» і спрямують на виборця таку злагоджену політичну машину, якої він ще не бачив.

Якщо опозиція в краї різношерстна і незахищена від вірусу вождизму, то партії влади, напевно, більше дотримуються військового статусу, ніж партійного. Майже всі населені пункти області «віддають перевагу» Народнo-демократичній партії. У її лавах практично всі номенклатурні працівники, службовці багатьох установ і організацій, перебування яких на тих чи тих посадах, так чи інакше, залежить від думки можновладців. Крім того, чинна влада щільно оточена партіймисателітами, здатними витримати будь-який натиск опозиції і не дозволити очорнити її бойовий авангард.

Сьогодні близько семи реально діючих, могутніх, впливових, чітко структурованих політичних організацій, насамперед НДП, Партія регіонів, СДПУ(о), Партія промисловців і підприємців, Трудова Україна, Аграрна партія, «Жінки за майбутнє», готові довести свою прихильність ідеалам чинної влади і боротися за них на політичних барикадах до переможного кінця. В даний час у кожної з них від 40 до 10 тисяч «бойових багнетів». Безперечно, що в пік виборчої кампанії до їхніх лав буде введено ще й додаткові, свіжі, сили.

Тоді як, наприклад, Народний рух України володіє в області лише «сотнею слабеньких клинків». Не набагато більший вплив мають на населення й інші карликові партії. Виборчі платівку комуністів і соціалістів теж уже доволі вивчено. Шанобливо поводитися чинній владі доводиться лише з блоком «Наша Україна» В. Юшенка. Мабуть, не випадково в період пробоного скандального агітпробігу «нашоукраїнців» східними областями України восени минулого року в Харкові жодних ексцесів не сталося. Віктора Юшенка по-тихому прийняли батьки міста і, напевно, він знайшов з ними спільну мову. Тож не виключено, що вся ця політична міщ у період генеральних змагань може виявитися лише бутафорією провласної міщі в її нинішньому уявленні, а то й зовсім троянським конем супротивника в нібито власному політичному таборі. Таке в політиці траплялося досить часто, а надто в українській.

Досить згадати, як недавні

партократи мистецьки перефарбовувалися в демократів і як спритно визначали свою політичну приналежність залежно від того, які вітри дули з печерських пагорбів.

Кому конверт, а кому — й горілка

Ну а поки що лідери політичних партій прагнуть сподобатися майбутнім попутникам і союзникам, а декому відкрити і кредитну лінію за публічну симпатію. Журналістів, приміром, у переддень недавнього професійного свята партійні бонзи запрошували на задумовану бесіду до затишних ресторанчиків, деякі з них навіть не соромилися привселюдно тикати в руки борзовисців конверти з асигнаціями, напевно, припускаючи, що це аванс на майбутнє. Для залучення активу простішого статусу теж, напевно, уже припасено за дешево і просятрачені консерви, і такі необхідні людям похилого віку медикаменти, і найкращий сорокаградусний засіб для «вдумливого» прийняття рішення. Однак на першому місці в цьому арсеналі, як завжди, буде латання дір на дорогах, спорудження нових гілок газопроводу в глухі села, примазування власного «я» до інших будівництв і планів. Цього літа, наприклад, Харків відзначатиме своє 350-ліття. До ювілейної дати приурочено здавання нових станцій метро, кілька суспільно значимих будівель, ремонтують хоч трохи дороги, фарбують будинки, які не бачили малярської шіткі десятиліттями. Тож підписуватися є під чим, тим паче, що кошти на всі ці «будови

століття» знову ж вибивалися в офіційному Києві не без допомоги влади.

Слід зазначити і те, що за останні роки істотно підвищилися політична культура в політично завжди напруженому регіоні. Навесні неприємні опоненти висаджували разом дерева, тепер от у дні ювілейних святкувань збираються запровадити мораторій на проведення політичних акцій. Може, і вийде.

Утім, президентські вибори для харківської політичної еліти — це лише проба сил. Як уже згадувалося вище, вона майже на всі сто готова до будь-якого розвитку сценарію і не сумніваюся, що її влаштує будь-який результат. «Незапланований», можливо, навіть більше, ніж плановий. Відомо ж бо, щоб виграти черговий бій із власною армією, на полі битви треба боротися на смерть. Щоб перемогти з ворожою — досить лише зрадити власне військо. Вчинок, ганебний у ратній справі в усіх народів і за всіх часів, у сучасній вітчизняній політичній вважається справою цілком нормальною, повсякденною.

Сумно. По-моєму, так добротний дім не будують, називай його хоч європейським, хоч суто українським, тому що все одно жити в ньому буде незатишно і соромно.

Р. С. Коли закінчував писати, біля мого будинку почалося ще одне «грандіозне будівництво». Шляховики асфальтували яму, до якої руки не доходили роками. Отже, незабаром вибори.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Фото автора з вікна власного будинку.

НА БУДОВАХ РОКУ

ПОСТ ГАЗЕТИ

Адреса третя: Блакитне паливо для Білого міста

Першу чергу газопроводу мають здати наприкінці серпня

Поки ідемо до крайньої точки, звідки бере початок газопровід-відгалуження (саме так його названо в офіційних документах), начальник управління капітального будівництва Білгород-Дністровського міськвиконкому Микола Сердюк розповідає про те, як вдалося «пробити» спорудження доленосного, без перебільшення, для міста об'єкта. Про необхідність газифікації Білого міста над Дністровським лиманом йшлося не одне десятиліття, та практичних кроків у цьому напрямку вочевидь бракувало. Їх уперше зробила команда нинішнього міського голови Миколи Чербаджі, активно підтримана головою Одеської облдержадміністрації Сергієм Гриневським та народним депутатом України від виборчого округу, до якого входить і Білгород-Дністровський, Миколою Шведенком. Трійка посприяла, щоб у короткі терміни було завершено проектування газопроводу, проведено державну експертизу проекту, а в лютому минулого року — й затвердження його Кабміном України. Однак залишалось найголовніше — визначитися із замовником та основним інвестором будівництва, адже самому місту з його бюджетом такий об'єкт був вочевидь непосильний. «Закрутилося» все після приїзду до міста влітку минулого року Президента України Леоніда Кучми. Замовником і головним інвестором стала НАК «Нафтогаз України», а генпідрядником — ЗАТ «Укренергомонтаж» (Київ). Невдовзі визначилися і з субпідрядними організаціями. Перша черга газопроводу має бути здана в експлуатацію вже наприкінці серпня цього року.

— Ми віримо в реальність такого терміну, — підсумував свою розповідь Микола Іванович. — У цьому, гадаю, переконається, озайомившись з ходом будівництва, і ви...

Овідіопольська труба і далі по дну лиману
Крайня точка — початок газопроводу-відгалуження —

Оператор зварювального агрегату Валерій Макаренко — з Білгорода-Дністровського. У нього могутня і дуже потрібна машина, яка подає електроенергію відразу на чотири зварювальні пости.

одразу за райцентром Овідіополь. Там, де блакитне паливо по трубі підходить до газорозподільної станції цього селища. Відгалуження на Білгород-Дністровський в «овідіопольську трубу» вже врізано, прокладено навколо селища і нитку газопроводу завдовжки 13,5 кілометра, аж до спуску височенними кручами до лівого берега Дністровського лиману. То постаралися, перекриваючи всілякі нормативи проведення подібних робіт, майстри сімферопольського ЗАТ «Альфагазінвест» і київського ТОВ «Газобудівельна компанія».

Коли їхали вдовж траси газопроводу, мимоволі звернув увагу на те, що ніде не зруйновано асфальтове покриття доволі пожвавленого автошляху з Одеси на задністровську курортну зону і Білгород-Дністровський, хоча в деяких місцях й прокладали труби під ним. Застосували, з'ясувалося, горизонтальне

Добре працює також машиніст трубоукладальної машини з Ізмаїла Степан Хаджу.

На будівництві газопроводу трудяться досвідчені, тямущі люди. 15 років виробничого стажу в Олега Ющика, який приїхав з Івано-Франківська, 22 роки працює Іван Чирак, який мешкає поблизу Львова, 17 років — Олександр Щукін з Миколаївської області.

буріння, щоб і на мить не припиняти рух транспорту та не руйнувати шляху. Укладено

в траншею труби загальною довжиною 1,8 кілометра й на протилежному правому березі лиману — від водного дзеркала до споруджуваної за містом ГРС. Отож на суші роботи в основному завершуються. Навіть ошатний будинок операторів, де передбачено помешкання для двох сімей, ось-ось буде готовий прийняти новоселів. До речі, і ГРС, і житловий будинок було доручено спорудити місцевому ПП «Миг-СП», яке успішно з цим справляється.

А епіцентр будівництва сьогодні — прокладання газової траси через Дністровський лиман. Тут господарює київське ТОВ «Перший експедиційний загін спеціальних підводних та гідротехнічних робіт», що має у своєму розпорядженні повний набір необхідних наземних та плаваючих технічних засобів. На березі роботи йдуть без затримки, мов на заводському

Труби готові до спуску на воду

конвеєрі. Досвідчені зварники (у кожного не менш як 15-річний стаж за фахом) філігранним швом з'єднують труби, прикриваючи місця зварювання від дощу й вітру спеціальними наметами, у довжелезні дюкери (по 260 метрів кожен). Бездоганність кожного шва засвідчують лабораторія та випробування під високим тиском, що майже удвічі більший від того, яким він буде під час подавання газу. Обов'язкові операції — обробка поверхні труб піскоструминними автоматами, ізоляція найсучаснішими матеріалами. Зверху всього «одягають» на дюкер дерев'яну «сорочку», щоб під час стягування його з берега

у водойму нічого не пошкодити.

— Труба під водою має надійно слугувати десятиліттями, — каже начальник дільниці експедиційного загону Валерій Іванчук. — Адже прокласти її по дну водойми не так просто.

Так, непросто. Адже на шляху підводної частини траси довжиною 5,3 кілометра всяке трапляється. Наткнувшись он на скелі, які тільки й вдалося зруйнувати за допомогою динаміту. А підводну траншею доводиться рити не тільки по відносно рівному дну лиману, а й опускатися на кілька метрів нижче, там, де проходить поглиблений фарватер для суден, що прямують до причалів Білгород-Дністровського морського торговельного порту. Взимку роботи стримував льодовий панцир лиману, тепер нерідко перешкоджають штормові вітри з дощами. А кожен з 260-метрових дюкерів, відтранспортованих до місця укладання на плавучих бочках-понтонках, має лягти точно у підготовлену траншею абсолютно непошкодженою, утворивши ідеально пряму нитку газопроводу від одного берега лиману до другого.

Утім, на те вони й майстри — зварювальники, водолази, машиністи плавзасобів, робітники інших професій, щоб, переборюючи труднощі, робити свою справу і в строк, і бездоганно. На день, коли я побував на лимані, труби вже лягли в траншею на половині підводної частини газопроводу.

— Темп, якого набрали будівельники, засвідчує, — каже Микола Сердюк, — що тижнів три, і через лиман трасу буде прокладено. Ну, а там з'єднаємо всі три частини газопроводу, підключимо апаратуру ГРС — і запалюй блакитний факел.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Фото
Володимира КРАМАРЕНКА.

КОМЕНТАР

Нитка життя для городян і туристів

Білгород-дністровський міський голова Микола ЧЕРБАДЖІ (на знімку):

— Якщо казати про газопровід високого тиску, то будівельники зі своїм завданням — введенням у дію першої його черги довжиною близько 21 кілометра й кошторисною вартістю майже 45 мільйонів гривень у другій половині серпня, можна не сумніватися, справляться. Потім буде ще й друга черга (проектування її завершується), що дасть змогу в кілька разів збільшити обсяги надходження блакитного палива й подати його не тільки на весь Білгород-Дністровський, а й газифікувати приморську курортну зону, десятки навколишніх сіл. Мета — зробити максимально можливе для того, щоб уже наступної зими якомога більше мешканців міста змогли реально скористатися перевагами організації побуту по-новому. Попереду — газифікація багатоповерхових будинків і приватного житлового сектору, забезпечення газом промислових підприємств і об'єктів бюджетної сфери. Розроблено схему газопостачання міста, виготовлено проектно-кошторисну документацію на будівництво внутрішньоміських мереж газопостачання і реконструкцію котельних для переведення їх на газ. Виготовлено і

магістрального газопроводу ми поки що ведемо за рахунок міського бюджету, хоча сподіваємося і на участь районної адміністрації, Затоківської та Сергіївської селищних рад, які мають бути однаковою мірою з нами зацікавленими в будівництві другої черги газопроводу та суцільній газифікації нашого краю, що відкриє перед ним нові горизонти соціально-економічного розвитку.

Нині надто дорого обходиться обігрів жител через високу вартість рідкого і твердого палива. Очікується, витрати на це зменшаться майже удвічі. Набагато нижчою стане і собівартість продукції промислових підприємств, поліпшиться екологічна ситуація, комфортніше буде

погоджено проекти відведення земельних ділянок під газорозподільчі мережі, спорудження яких розпочинається. Тут доречно зауважити, що не тільки всі проектно-пошукові роботи на внутрішньоміських мережах газопостачання, а й другої черги

відпочивальнику на Чорноморському узбережжі.

Зачастять, переконаний, і зарубіжні туристи. У місто, засноване більш як 2500 років тому, вже тепер щороку приїждить понад 120 тисяч туристів. Їм хочеться торкнутися каменів античної Тирі, оглянути товстелезні стіни й башти оповиті легендами середньовічної фортеці, численні унікальні храми минулих століть, інші пам'ятки історії та культури. Заманливо, безумовно, пройтися стежками, якими колись ходили письменники Олександр Пушкін, Адам Міцкевич, Іван Нечуй-Левицький, Леся Українка, Михайло Коцюбинський, Максим Горький, Валентин і Євген Катаєви, композитор Микола Лисенко, корифеї сцени Іван Карпенко-Карий, Панас Сакаганський, Микола Садовський, Марко Кропивницький, інші знаменитості.

Програма розвитку туристичної галузі на 2004—2010 роки сприяє встановлення дружніх міжнародних зв'язків, зокрема — з містами і районами Польщі й Туреччини, звідки очікуємо інвестиції.

На початку нинішнього року Кабмін України, за дорученням Леоніда Кучми, затвердив «Комплексну програму реставрації і використання Аккерманської фортеці в м. Білгороді-Дністровському», на реалізацію якої з різних джерел фінансування передбачено виділити понад 84 мільйони гривень. Усе це, в поєднанні з газифікацією, надасть, безумовно, нашому місту, краю нового дихання та інтенсивного розвитку.

«Ціни скачуть, немов скажені козли в чужому городі...»

РАКУРС

Чергове «ошасливлення» сумчан цінами розпочалося ще наприкінці минулої зими. До того ж, як водиться останнім часом, уступечклятивним запевненням обласної влади. Остання ледь не з середини минулого року почала справно бити себе в груди, «заспокоюючи» населення, що спроможна стримати подорожчання хліба принаймні до наступного врожаю. Люди вірили. Ще б пак, адже під час минулорічних жнив місцева агробіржа скуповувала в селян зерно за цінами, на 30—40(!) відсотків менше, ніж у сусідніх регіонах. Для упокорення «хитрунів» — на багатьох шляхах області жнивної пори чатували пересувні пости ДАІ. Вони безпечно завертали зернові автопоїлки, які в обхід розпорядження облдержадміністрації намагалися збути хліб нового врожаю за вищими цінами на стороні... Кілька «неслухів», яким усе-таки вдалося прорватися з зерном через міліцейські кордони, під різними приводами навіть були тимчасово «ізолювані» від суспільства.

Утім подорожчання й справді не сталося. Замість нього відбувся шалений стрибок цін на хлібобулочні вироби. Так, ціни на буханець найпопулярнішого у переважної більшості населення області «Дарницького» і нарізаний батон «сказалися» відразу на 40 відсотків, на дорожчі вироби — ще більше. І Сум-

щина попри запевнення обласних «оракулів», знову була ледь не попереду планети всієї. Спроба влади хоч якось стабілізувати ситуацію виявилася марною. І тоді вона «скромно» зізналася, мовляв, за ринкових відносин (ішлося, певно, про початок чергової загальнодержавної обдиралки. — Авт.) це неможливо.

А відтак розпочалася ланцюгова реакція: за якийсь тиждень-два після збільшення цін на хліб на 20—40 відсотків подорожчали молочні і ковбасні вироби.

Нарешті черга дійшла й до нафтопродуктів, до того ж, як і в попередні роки, «подарунок» приготували саме в розпал весняно-польових робіт. Селяни Сумщини в паніці. Протягом року дизельне пальне подорожчало майже вдвічі. До цього й так більшість із них через відсутність власних оборотних коштів перебивалися з хліба на воду: щоб відсіятися, полагодити техніку, придбати посівний матеріал, гербіциди тощо, знову змушені були йти на поклін переважно до переробників. Ті, звісно, не відмовляли, авансували, але на власних умовах. Щоб восени, як це повторюється з року в рік, три шкури здерти з них за свою «благодійність». І ось новий сюрприз — за якихось два місяці друге подорожчання. Тож

щоб хоч якось доладувати ниву, в аграріїв є один вихід — порушувати технології обробки посівів.

«Це «спрошення», — в один голос запевняють аграрії разом з працівниками головного управління сільського господарства і продовольства Сумської облдержадміністрації, — на фінії призведе до таких втрат, такого недобору врожаю — мало не здасться».

...Що, в свою чергу, стовідсотково прогножуючи наступне осіннє подорожчання «горючки», спровокує нове розкручування цін, передусім на продовольчі товари.

— Ціни скачуть, немов скажені козли в чужому городі, геть витоптуючи наші останні надії, — висловив думку всіх своїх односельців житель села Галушки Лебединського району пенсіонер-механізатор Іван Зубко. Тим часом уряд уже безсоромно співає собі осанну за майбутнє підвищення пенсій. Ніби й невтямки «співа-

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

кам», що всю їхню хвалену «надбавку» давно з'їла цього-річна інфляція. Саме завдячуючи ніжній, трепетній і волелюбній «турботі» держави про селян, наші Галушки за останні десять років із заможного

го села перетворилося на миршавий хутір, у якому в злиднях доживають віку три каліки. Так само «розквітає» й решта навколишніх сіл.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

який буде Ватаманюк

Ше років шість тому Чернівецький цегельний завод №3 дихав на ладан. Від безнадії із заводу почався відплив кваліфікованих кадрів, а тодішня продукція втрачала якість і попит. Проте, на відміну від багатьох інших підприємств, чернівецькій цегельні поталанило: знайшовся лідер, патріот рідного підприємства, котрий, як кажуть у футболі, взяв гру на себе, — Василь Ватаманюк. Сьогодні він — голова правління ВАТ «Чернівецький цегельний завод №3», а його підприємство — лідер галузі з багатомільйонними оборотами, що виробляє високоякісну продукцію, котра користується попитом не тільки на Буковині, а й у Києві, Криму, Одесі, Ужгороді та Румунії.

Тепер кабінет керівника підприємства, заслуженого будівельника України Василя Ватаманюка прикрашають десятки дипломів, грамот та відзнак від вищих посадовців держави, але основним досягненням він вважає свій колектив, який у першому півріччі

виробив продукції на 440 відсотків більше, ніж торік, вже цього року реалізував 16 мільйонів 838 тисяч штук умовної цегли.

Підприємство швидко модернізується: завершують монтаж нової лінії, з якої сходитиме керамічний камінь євро-

пейських стандартів, швидко обладнують нову піч, бо сьогодні, на жаль, попит ще значно перевищує пропозицію. На чергу на придбання цього популярного в Україні будматеріалу записуються на місяць наперед, але й це не гарантує отримання цегли у замовлених обсягах. Найперше підприємство виконує великі контракти, як-то з столичною будівельною фірмою «Позняки», кримським «Титаном» чи румунами. Саме такі угоди дають цегельникам стабільність, дозволяють автоматизувати виробництво. Проте Василь Ватаманюк з розумінням ставиться до потреб місцевого забудовника, пам'ятаючи, що у важкій для ВАТ часи саме він допоміг звестися на ноги його виробництву, він є гарантом його стабільного майбутнього.

Звичайно, всіх цих здобутків годі було й очікувати без тієї кадрової і соціальної політики, що її голова ВАТ утвердив на підприємстві. Сьогодні

середня зарплата у його колективі становить 727 гривень, у хлібосольний заводський ідальні всі працівники харчуються безплатно. Овочі, м'ясо, риба, цукор, борошно — все власне. Просто на території заводу в тепличному господарстві цілий рік бувають барвами свіжі помідори, огірки, зелень. Три роки тому заводчани вирішили взяти в оренду два колективні господарства на батьківщині Василя Ватаманюка у Новоселицькому районі — з полями, ставками, фермами. Що й казати, господарства були на межі занепаду, але вже за рік завдяки чітким діям далеких нібито від проблем села цегельників, завдяки жорсткій дисципліні та чесному розподілу за результатами праці села звелися з колін, а їхні міські колеги отримали на свій стіл свіжі високоякісні продукти. І головне, свої.

Особливо шанують в колективі ветеранів праці. Кожному пенсіонерові, хто пропрацював на заводі довгі роки, правління ВАТ «Чернівецький цегельний завод №3» щомісяця доплачує 200 гривень. Безплатно їм надає послуги заводська стоматологічна поліклініка.

А ще дуже тут поважають спорт. Голова правління ВАТ — затятий волейболіст, член збірної області з ветеранського волейболу, президент обласної федерації і начальник команди «Будівельник-Динамо», котра планує прорив у вищій дивізіон вітчизняного волейболу. Вже ведуть переговори з гравцями вищої ліги, вихідцями з Буковини. Фанат своєї справи, який підняв підприємство, безперечно, підніме буковинський волейбол.

Просто на центральному виробництві завершують оздоблювальні роботи у величезному, навіть величому заводському спортивному залі. Та-

ким волейбольним майданчиком позаздрив би не один гравець вищої ліги. Тут, окрім заводських волейболістів, на сучасних тренажерах, на кортах займатимуться юні чернівчани — майбутня кадрова надія підприємства. Василь Ватаманюк на власному досвіді переконався, що все велике складається з маленьких цеглин. Діт-

Сергій СУЛИМА.
Фото автора.

Танцювала глина у долонях...

Опішня — столиця українського гончарства. Її слава зростала на невтомній, копіткій праці талановитих і обдарованих людей, на творчих пошуках багатьох поколінь. Один із них — Гаврило Ничипорович Пошивайло. Цього року виповнилося 95 років від дня народження чудової людини, талановитого гончара, заслуженого майстра народної творчості України, члена Спілки художників України.

Гончарювати розпочав змалку — в батьківській хаті. Вчився у місцевій керамічній школі, працював в артілі, а згодом — на заводі «Художній керамік».

Його найліпшим порадиником, помічником та вірним другом була дружина Євдокія Данилівна. Називали їх гончарним дуєтом. Він — майстер гончарного круга, а вона — малювальниця від Бога. Завод став для подружжя другою домівкою. Все життя вони віддали праці на підприємстві. І вже перебуваючи на заслуженому відпочинку, майже щодня ходили туди...

Глина була сенсом усього життя Гаврила Ничипоровича. Коли він сідав за гончарний круг і той починав крутитися, все навколо немов зупинялося, дивлячись на те таїнство, що діється поруч. Руки майстра пестять, чаклюють, закликають святим рухом невеличку кульку нашої рідної землі — грудочку глини. Руки вміло просять у цієї часточки на крузі життя, злету, любові. Заспівала глина свою пісню, задихала... Зазвучала форма, образ. І здається, що в цю хвилину майстер народжує диво. Здається, що руки гончаря ніби виліплени з глини. Вони не старіють, а інколи дуже втомлюються і задумливо лягають на коліна, пригорнувшись одна до одної, щоб трішки відпочити. Руки відпочивають, а мозок сповнюється новими ідеями. Не

раз Гаврило Ничипорович сідав за гончарний круг, який стояв поряд з ліжком, просто серед ночі і творив.

Він був універсальним майстром, що добре знав і вмів відтворити всі різновиди асортименту, принципи декорування місцевої кераміки. Саме Гаврило Ничипорович уперше на опішнянській землі розробив групові композиції на теми ярмарків, надавши їм виразної пластичності та гармонії. Милують око неперевершені композиції «На ярмарку», «Куми», «Солоха і Дяк», «Возний», «Біла криниця», «Троїсті музики», скульптури «Бандурист», «Т. Г. Шевченко», «Козачка», «Хата», «Левик», «Бик» та багато інших.

За своє життя гончар створив тисячі глиняних виробів. А за давньою опішнянською традицією твори гончаря мусили пройти через руки дружини-малювальниці. Саме вона надихала святковістю, укрічувала різнобарв'ям чудову посудину чи скульптурну композицію. Євдокія Данилівна писала по сірій глині досконало і швидко. Ескізи розписів народжувалися миттєво. Як легко й невимушено з-під її руки лягали традиційні орнаменти — квіти, виноградна лоза, риби, птахи! Дуже раділа, коли її орнаменти копіювали. «Ото в людини немає свого, то хай бере у другого. Оце саджали малювати макітри за моїм малюнком, а я й радію, на душі стає якось світло, коли бачу, що мій орнамент подобається. То я і показую їм. Треба як молоді у когось вчитись...»

Жоден Сорочинський ярмарок не обходився без Гаврила Ничипоровича та його дивовижних робіт. Збігалися до місця, де сидів гончар, люди, щоб подивитися на таїну творення глечика, макітри чи свистунця. Майстер тільки радів з того, що люди хочуть побачити, відчутти своїми руками чарівний шматочок глини.

Але з роками здоров'я гончаря погіршувалося. За рік до відходу у вічність Гаврило Ничипорович виніс гончарний круг з кімнати, мовляв, той уже свого

відкрутив. Але не було в містечку жодного майстра, який до останнього подиху не випускав би з рук «святую землю». Після смерті чоловіка у 1991-му залишилися Євдокія Данилівна дуже самотньою, адже були вони з вісімнадцяти літ разом. І вважалися єдиним цілим, доповнювали одне одного. Тому й не жила господиня, а просто доживала ті три самотніх роки.

Домівка родини Пошивайлів завжди була відчинена для людей, тому й йшли вони туди, щоб відчутти велику любов до глини, до високого мистецтва гончарювання. Євдокія Данилівна була закоханою в усе прекрасне і тонко його відчувала. Для домашнього музею відвела найбільшу і найсвітлішу кімнату, в якій дбайливо розвісила рушники, картини, найкращі вироби Гаврила Ничипоровича. Пізніше зібрання поповнювалося творами старшого сина Миколи, котрий пішов гончарними стопами батька. Музей для родини Пошивайлів був символом і способом збереження та примноження кращих набутків гончарства. І йшли до їхньої оселі численні екскурсії, закордонні делегації, щоб відчутти дух прекрасного, який завжди присутній у дивовижному Храмі кераміки.

А своєму онукові Олесею Євдокія Данилівна заповіла створити в Опішні Музей гончарства. У 1999 році Національним музеєм-заповідником українського гончарства в Опішні на чолі з генеральним директором, доктором історичних наук, нині депутатом Полтавської обласної ради Олесем Пошивайлом і було засновано Меморіальний музей-садибу гончарської родини Пошивайлів, де недоторканими зберігаються речі побуту, що оточували цю родину протягом багатьох років.

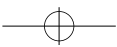
Твори кераміки родини Пошивайлів прикрашають багато музеїв нашої держави, а також близького та далекого зарубіжжя.

Любили й поважали Гаврила та Євдокію По-

шивайлів односельці та гості селища. Усього було на їхньому шляху: і горя, і радості. Пережили революції, радянські економічні експерименти, репресії, зазнали тяжких років голодомору та війни. Та загалом прожили вони щасливо. І раділи тому, що виростили трьох синів, діждалися онуків та правнуків, а головне — залишили добру, невмирущу пам'ять.

Світлана ПРУГЛО,
співробітник інформаційної служби Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішні.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

ІСТОРІЯ ХВОРОБИ

Днями вітчизняному інсуліновому заводу «Індар» виповнилося п'ять років. Це третє підприємство в Європі (після Німеччини і Данії), що спеціалізується на повному циклі виробництва цукрознижувальних препаратів. У асортименті «Індару» 29 найменувань інсулінів.

До введення в дію заводу забезпеченість інсуліном хворих на цукровий діабет була на рівні 22 відсотків, що спричинило так званий інсуліновий голод. Сьогодні згідно з комплексною програмою «Цукровий діабет» усіх хворих безплатно забезпечують необхідними їм інсуліновими препаратами. Закупівлі здійснюються з держбюджету. Велика їх частина припадає на вітчизняного виробника — ЗАТ «Індар». Завод одним із перших в Україні одержав міжнародний сертифікат виробничої практики — GMP.

Директор Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка, професор Микола Тронько на основі проведених фармакологічних і клінічних експертиз стверджує, що індарівські інсуліни за якістю не

поступаються закордонним аналогам.

Утім, цю думку не розділяють деякі хворі, котрі змушені жити на інсуліні. В пресі періодично з'являються негативні відгуки про вітчизняні препарати, що застосовуються в лікуванні цукрового діабету.

У довідці, підготовленій прес-службою Мінохорони здоров'я України, значиться: «детальне вивчення ефективності медичного використання цих інсулінів свідчить, що не більш як два відсотки хворих, здебільшого із суб'єктивних причин, не сприймають вітчизняний інсулін».

Голова правління ЗАТ «Індар» Олексій Лазарев ситуацію щодо якості препаратів, які випускає завод, оцінює по-своєму.

— «Індар» випускає тільки якісні й ефективні препарати. А те, що деякі ЗМІ, використовуючи відповідні замовлення іноземних компаній та їхніх представників в Україні, намагаються зробити все, щоб принизити досягнення у виробленні такої складної проблеми, як забезпечення хворих на цукровий діабет цукрознижувальними препаратами, ми розглядаємо як відверту економічну війну проти нашого інсулінового заводу.

Така позиція доктора біологічних наук, професора Лазарева.

За його словами, якщо в 2002 році з 132 млн. грн., які виділяє держава на закупівлю інсулінів, 117 млн. планували на придбання індарівських препаратів, то сьогодні в заводу закуповують продукції лише

на 63 млн. грн.

На запитання — чим це пояснити, Олексій Павлович парирував, мовляв, ось вам ставлення до вітчизняних інсулінів...

Однак, на це запитання відповідав заступник Міністра охорони здоров'я України Володимир Загородній. Відповідно до міжнародної концепції беззгодності пацієнта не можна проводити терапевтичну заміну препарату. Діти і вагітні жінки, як правило, для підтримання цукру в крові на потрібному рівні використовують імпортовані інсуліни. Тому для цієї категорії хворих купують препарати закордонного виробництва.

■ ■ ■
Завдання програми «Цукровий діабет» — звести до нуля ризик ускладнень і гарантувати безпеку хворих.

Наша газета вже писала про висновки Рахункової палати під час перевірки виконання Мінохорони здоров'я програми «Цукровий діабет». Нагадаємо, що цим контролюючим органом було виявлено порушення в частині неефективного і нецільового використання грошей, які виділяє бюджет на закупівлю препаратів для хворих на цукровий діабет.

Як Мінохорони здоров'я збиралося ефективно і цільово розпорядитися 132 мільйонами, виділеними на закупівлю інсулінів цього року, ми попросили прокоментувати заступника Міністра охорони здоров'я України Володимира Загороднього.

— Сьогодні ми змінили механізм поставок. Бо тоді, коли помінялося керівництво міністерства, механізм поставок

був досить складний, і відстежувати шляхи й потоки поставок інсуліну на місця було непросто. Ми доручили іншому виконавцеві цю програму. І ця система відстежується від початку до кінця.

Стосовно ефективності використання засобів.

Позицію Рахункової палати, яка у своїх висновках написала про неефективність, незаконність і ще багато чого, з мого погляду, важко зрозуміти. Важко зрозуміти, що інсулін може піти кудись не туди. Він має конкретне призначення. І обов'язково доходить до пацієнта. Коли забезпеченість інсулінами по регіонах була на рівні 22 відсотків, тоді можна було говорити про якусь спекуляцію. Якщо є дефіцит, є і спекуляція. Ми сьогодні знайшли можливість на сто відсотків забезпечувати хворих інсулінами, і дефіциту з цими препаратами немає. Мало того, ми попросили місцеві органи влади закладати у свої бюджети витрати на придбання інсулінів (на випадок індивідуальної закупівлі препарату для хворого і позаштатних ситуацій).

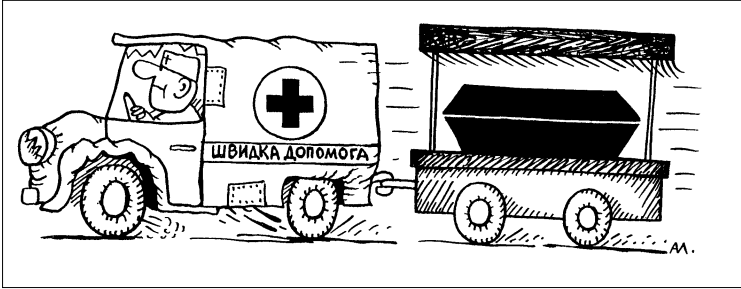
Рахункова палата під час своїх перевірок виявила відсутність реєстру хворих на цукровий діабет. У зв'язку з цим поставало запитання, як Мінохорони здоров'я розподіляло інсулін серед тих, хто його потребує?

Реєстр хворих на цукровий діабет, за словами заступника міністра, вже створено. Крім того, Інститутом ендокринології й обміну речовин АМН України розроблено спеціальну програму, що дасть змогу розрахувати потребу в інсуліні для кожного хворого. Незабаром відбудеться її публічна презентація.

СЛУЖБА «03»

Наберіться терпіння і чекайте

У своєму вітанні колегам з нагоди Дня медика Міністр охорони здоров'я України Андрій Підкаєв як позитив очолюваної ним галузі навіє за приклад роботу швидкої невідкладної медичної допомоги. Торік її бригади виїжджали на допомогу населенню 13,5 мільйона разів.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

У Києві сьогодні діє 122 бригади швидкої допомоги. П'ять років тому у столиці було 204 бригади, котрі виїжджали за викликом «03». З 1 липня їх залишиться 119.

Підстанція швидкої допомоги Голосіївського району столиці матиме інший статус — Центр медицини катастроф. Після чого три карети з червоним хрестом не виїжджатимуть на виклики киян.

Вони залишаться у складі міської станції швидкої медичної допомоги, але фактично не виконуватимуть свої прямі обов'язки. У передерн цієї трансформації деякі громадські організації пікетували міськдержадміністрацію столиці. Не секрет, що «швидка» не завжди відповідає своїй назві. А терапевтичне вікно (стан інфаркту, інсульту, набряку легень) вимагає негайного втручання медиків. Зволікання в таких випадках справді смерті подібне. От і постає питання: що потрібніше — швидка допомога чи медицина катастроф у столиці?

Слава Богу, Київ стосовно техногенних і природних катастрофізмів порівняно безпечне місто. І не щодня в нашому мегаполісі трапляються НП.

Що робитиме цей центр? Схоже, дублюватиме функції швидкої допомоги. Бо якщо

раптом щось станеться, то за викликом насамперед вирушать чергові карети «швидкої допомоги». Саме вони виїжджають і на пожежі, і на автодорожній аварії, і на інші події. Адже виклик надходить одночасно на пульт міліції і «швидкої».

Одна бригада карети «швидкої допомоги» за рік здійснює чотири тисячі виїздів. За минулий рік підстанція Голосіївського району прийняла понад 18 тисяч викликів. Після її скорочення навантаження з обслуговування пацієнтів ляже на ті 119 бригад, що залишилися. Очевидно, викликану машину доведеться чекати довше. Уже тепер можна сказати, що тенденція до скорочення державної служби швидкої допомоги благотворно не позначиться на стані здоров'я співгромадян. А платити по 350 гривень за виклик комерційної бригади медичної допомоги може аж ніяк не кожний.

РЕКЛАМА ТА ОГЛОШЕННЯ

Державна Акціонерна Компанія «Хліб України» — Державний агент із забезпечення заставних закупок зерна
повідомляє про здійснення з 1 липня 2004 року заставних закупок зерна врожаю 2004 року в обсязі 0,5 млн. тон по заставних цінах, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2004 року № 625 «Про заходи щодо проведення заставних операцій із зерном врожаю 2004 року»:
Найменування зернових культур Ціна, гривень за тону
Пшениця м'яка
3-го класу 650
4-го класу 550
5-го класу 450
6-го класу 420
Жито групи «А» 370
Кукурудза фуражна 350
Насіння соняшнику 700
Ячмінь:
1-го класу 340
2-го класу 335
3-го класу 330
Овес:
1-го класу 300
2-го класу 280
3-го класу 260
Заявки надсилає за адресою:
Індекс: 01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 1.
ДАК «Хліб України»
Контактні телефони: (044) 220-45-96.

Постановою господарського суду Донецької області від 31.03.2004 р. у справі № 5/131Б Акціонерне товариство закритого типу «Микитівська меблева фабрика» (вул. Гольовська, 1, м. Горлівка, Донецька область, 84632; код за ЄДРПОУ 23184155; п/р 26001192686051 в ГФ КБ «Приватбанк», МФО 335515) визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Опахайленка Євгена Анатолійовича (ліцензія № 520113 від 17.06.2003 р.; пр. Лагутенка, 14, к.703, м. Донецьк, 83086).

Постановою господарського суду Донецької області від 03.03.2004 р. у справі № 5/148 Б Товариство з обмеженою відповідальністю «Фірма «Алвіс» (пров. Путейський, 40/5, м. Волноваха, Донецька область, 85700; код за ЄДРПОУ 31547006; п/р 2600430803 в ЗАТ КБ «Донкредитінвест», МФО 335162) визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Опахайленка Євгена Анатолійовича (ліцензія № 520113 від 17.06.2003 р.; пр. Лагутенка, 14, к.703, м. Донецьк, 83086).

Постановою господарського суду Донецької області від 27.11.2003 р. у справі № 5/141Б Кооператив «Зодчі» (вул. Промойданчик, 8, м. Торез, Донецька область, 86600; код за ЄДРПОУ 20358264; п/р 26007301460070 в від. АК ПБ України в м. Торезі, МФО 334282) визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Опахайленка Євгена Анатолійовича (ліцензія № 520113 від 17.06.2003 р.; пр. Лагутенка, 14, к. 703, м. Донецьк, 83086).

безкоштовна щоденна E-mail розсилка
БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВ
за матеріалами офіційних публікацій

підписка на сайті:
www.nau.kiev.ua

Постановою господарського суду Луганської області 01.06.2004 р. за справою № 9/1826 орендне підприємство «Шахтопрохідне управління № 10» Луганська обл. м. Свердловськ, вул. К. Лібкнехта, 18а, код ЄДРПОУ № 00181697 визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Хайло Миколу Володимировича, ліцензія АА № 719797 від 09.02.2004 р., який мешкає за адресою: Луганська обл., м. Стаханов, вул. Карбишева, 12/157.

Претензії приймаються ліквідатором протягом місяця з дня публікації оголошення про визнання орендного підприємства «Шахтопрохідне управління № 10» банкрутом за адресою: Луганська обл. м. Стаханов, вул. Карбишева, 12/157.

Господарський суд Дніпропетровської області постановою від 07.06.2004 р. по справі Б 40/59/04 визнав банкрутом Закрите акціонерне товариство «Фармація» (ЄДРПОУ 31016877, пр. Карла Маркса, 54/2, м. Дніпропетровськ) і відкрив ліквідаційну процедуру. Заяви з вимогами кредиторів приймаються ліквідатором протягом одного місяця з дати публікації цієї об'яви. Ліквідатором призначено Глядчен-ко Володимира Миколайовича, 49000, пр. Кірова, 96/13, м. Дніпропетровськ, тел. 8-050-520-87-53.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушено справу № 25/89 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Анро ЛТД» (вул. Молодіжна, 13/39, с. Фруктове, Мелітопольського району, Запорізької області, 72383 (п/р 26009325014650 у Мелітопольській філії АКБ «Укрсоцбанк», код ЄДРПОУ 23791808, МФО 313463). Розпорядником майна призначено Іщенко Дмитрія Васильовича (ліцензія серія АА № 047766; Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Бронзова, 43/16). Претензії кредиторів і санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) від 01.06.2004 р. по справі № Б-7/17 визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура щодо Відкритого акціонерного товариства «Автопарк» (78400, Івано-Франківська обл., м. Надвірна, вул. Грушевського, 65, код ЄДРПОУ 03116980, р/р 2600001501 у Надвірнянській філії АППБ «Аваль», МФО 336462). Ліквідатором призначений Насадюк Віталій Васильович (ліцензія АА № 4835245, м. Надвірна, вул. І. Франка, 12/53, тел./факс (03475)22163).

КП «Білоцерківхлібопродукт»
реалізує крупу гречану в необмеженій кількості.
Тел.: (04463) 6-36-21, 6-03-15. **Факс.:** (04463) 6-3225

Загублено круглу печатку Товариства з обмеженою відповідальністю «Стелс»
(ідентифікаційний номер 23703804) вважати недійсною.

Загублено круглу печатку Приватного підприємства «Вольф»
(ідентифікаційний номер 30184825) вважати недійсною.

Волинська Філія Агентства з питань банкрутства проводить аукціон з продажу майна банку Селянське фермерське господарство «Схід», що знаходиться за адресою: Волинська область, м. Ківерці, вул. Шопена, 29
Лот 1 — Будівля цеху бетонних виробів заг., площею 246,3 м. кв., початкова ціна 23396,00 грн. в т. ч. ПДВ.
Лот 2 — Будівля лазні заг., площею 79,8 м. кв., пПочаткова вартість 13962,00 грн. в т. ч. ПДВ.
Лот 3 — Тягач МоАЗ 3541 1992 р. в., початкова вартість 14688,00 грн. в т. ч. ПДВ.
Гарантійні внески учасників (5 % від початкової ціни) реєстраційний збір — 17 грн. перераховуються організатору торгів на р/р 260012748 в АППБ «Аваль» м. Луцьк, МФО 303369, код 26297428 до 20.07.2004 року.
Заяви на участь в торгах приймаються до 20.07.2004 року за адресою: м. Луцьк, пр. Грушевського, 30/161, тел. (0332) 77-63-59.
Аукціон відбудеться 23.07.2004 року об 11 годині за адресою: м. Луцьк, пр. Грушевського, 30/161.

Господарський суд Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) постановою від 4 червня .2004 р. по справі № 21/40-042335, визнав банкрутом колективне підприємство магазин «Дельфін», (м. Одеса, вул. Рішельєвська, 12, код ЄДРПОУ 00469843) і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Запольського Олександра Аркадійовича (ліцензія АА № 783157, м. Одеса, 65045, Ланжеронівська, 5, кв. 28).

П'ять тисяч доларів — на лікування діабету

Чек на таку суму вручила англійська родина Сімпсонів Вінницькому обласному ендокринологічному диспансеру. Як повідомив головний лікар диспансеру Пилип Прудіус, на отримані кошти буде придбано вкрай необхідне устаткування для реанімаційного відділення — кардіомонітор.

Десять років минуло від часу укладення угоди про співпрацю між Вінницьким обласним ендокринологічним диспансером і Британською діабетичною асоціацією, однією з найстаріших у Європі. За цей період вінницькі лікарі набували досвіду під час стажування у клініках міст Пітерборо, Бірмінгема, Лондона. Англійці допомагають коштами та обладнанням.

Саме завдяки тісній співпраці, стверджує П. Прудіус, вдалося на третину скоротити кількість випадків ампутації кінцівок унаслідок ускладнень від захворювання на діабет. Сумна статистика свідчить, що раніше протягом року виконувалося майже 300 таких хірургічних операцій.

Довідково. На Вінниччині кожні 15 років подвоюється кількість хворих, уражених цукровим діабетом. Нині на обліку перебуває понад 30 тисяч діабетиків.

Віктор СКРИПНИК.

Курорт для дітей

1 червня, в День захисту дітей, на знаменитому бальнефізіотерапевтичному курорті «Солоний лиман» відкриють дитяче відділення на 110 місць. Про цілющі лікувальні властивості підземних вод і озерних грязей знали ще з часів запорозьких козаків. Та й першу оздоровницю тут відкрили понад сто років тому. Але сучасний курорт, який не поступається, а за деякими показниками навіть і перевершує відомі курорти Криму, Кавказу, Західної України, Приазов'я та Росії, облаштували лише протягом останніх десяти років. Передбачається лікування й малолітніх дітей разом з матерями.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Оздоровлюватимуться увесь рік

Упродовж вісімнадцяти днів оздоровлюватимуться в Очакові 150 дітей з Кіровоградщини, які вважаються постраждалими внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС. Путівки для них придбано за рахунок Фонду ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту населення.

А тим часом частину дитячих оздоровчих таборів області плановано перевести на цілорічний графік роботи. За словами заступника голови облдержадміністрації Сергія Неділька, необхідності такої реорганізації викликана тим, що більше половини школярів Кіровоградщини перебувають на диспансерному обліку з різними захворюваннями, а наявні в області дитячі табори протягом трьох місяців літніх канікул не в змозі прийняти всіх, хто потребує оздоровлення.

Олег БОНДАР.

ДАЛІ БУДЕ

Половинчасті почуття

Наче підмінили! На kota схожий, але нявкає ще неприємніше, ніж звичайно. Дружок аж закликав від здивування і не міг збагнути, як йому, поважному собаці, слід реагувати у цьому разі? З'ясувалося, собака — іноземець (де б він, бідолах, міг бачити заводну іграшку). Господарі, до яких звернулася моя колега Анастасія Сироткіна (автор знімка), так само як і їхній чотириногий друг, ані української, ані російської не розуміли. Але збагнули усю кумедність ситуації. І коли вже дали своєму підопічному «добро» — він почав голосно гавкати на свого механічного недруга.

Свідокія ПОДОРОЖНЯ.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Від ведучої

Сьогодні в «Далі буде» поговоримо про підміни. Коли я спитала, що про це думає моя подруга, вона сказала: здається, це не дуже приємно. Замість справжнього підсовують несправжнє. Так, у нашому житті є чимало підмін: думаєте, що їсте черешню, а воно — вода. Йдете дивитися кіно, а воно... гм, не кіно. Але погляньмо на речі по-філософськи: якщо є підміни, значить, десь є і справжнє, цінне, те, до чого прагнемо. Якби цього не було, кому знадобилося б його підмінювати?

Ірина БУЛАНЕНКО.

Живи, але шкоди не роби

Дуже поширена підміна — підміна «справжньої мови», або суржик. Але й сам суржик (як поняття) часто підміняють!

Ось недавно Асоціація захисту української культури «Український світанок» влаштувала відкритий шоу-суд над суржиком. Суд зібрав повен зал публіки у столичному Молодомому театрі. Та й було кого послухати: прокурором був письменник Юрко Покальчук, адвокатом — блискучий суржикознавець Богдан Жолдак, суддею — Олесь Доній. Суржик звинувачували за кількома серйозними статтями Карного кодексу — від розбещення неповнолітніх до державної зради! Свідки звинувачення кричали, що суржик є пря-

мою загрозою нашій мові, а свідки захисту суперечили: суржик — засіб єднання народу, місток між українською та російською мовами.

Біда обвинувачення в тому, що воно погано підготувалося й судило суржик огульно, а тим часом є дуже різні суржики! Є м'який, багатий, щедрий, неповторний (як в Івана Степановича Плюща), а є агресивно-нарочитий (як у Верки Сердючки). Скільки нас — стільки й суржиків. Суржик — це справді місток, і не лише «між двома мовами», а й

між літературною і живою українською мовою. Підміна поняття тут саме в тім, що «справжня мова» — поняття швидше ідеальне, а суржик — таки реальне. І судити його огульно — це ніби судити людину за те, що вона носить «неправильні» штани.

Але обвинувачі затаїлися, і їхні аргументи, особливо аргументи прокурора та професорів Олександра Пономаріва, Анатолія Погрібного, звучали підозріло-категорично, чистісінько, як ото колись звучала сакраментальна фраза «Ви шо, против со-

вещкой власті?!» Тому представники захисту (сам Жолдак, Микола Вересень, Олесь Ульяненко, Сашко Ірванець, Андрій Кокотюха) в очах публіки викликали воочевидь більше симпатій.

Попри ці симпатії, суд (як справжній український суд!) на очах у публіки все-таки прийняв жорстке рішення проти суржика. А потім (знову-таки на очах у публіки) суд було підкуплено, й він пом'якшив своє рішення, дозволив суржикові жити, але шкоди не робити! Ну, ото таке...

Христофор ГРУША.

Коли щось підміняють — воно чогось варте?

ДО РЕЧІ

Коли щось десь підміняють — отже, воно чогось-таки варте! Ось, приміром, не встигла у Києві відкритися виставка «Український живопис 1945—1989 років. 3 приватних колекцій» (організатори — Мінкультури, Київський музей російського мистецтва та галерея «Естамп»), як наша знаменита художниця Тетяна Нилівна Яблонська оприлюднила сердитого відкритого листа. Цитуємо: «Панове!.. Усі чотири роботи, репродуковані в каталозі виставки під моїм іменем, насправді не є моїми. Три з них — це дуже грубі за якістю підробки, четверта — «Весілля», можливо, колишня моя робота, була настільки спотворена невдалою реставрацією, що повністю втратила ознаки моєї творчої манери. Те, що на так званому арт-ринку є досить багато фальшивок, підписаних моїм іменем,

не новина. Шкода, але вже багато років це — добре налагоджений бізнес. На Андріївському узвозі, на Сінному ринку та у деяких комерційних галереях можна за бажанням придбати все що завгодно. Прикрою новиною є те, що показ глядачам і публікація цих «шедеврів» цього разу відбулися за підтримки органів влади та структур, покликаних безпосередньо відповідати за культурний процес...»

Прикро, звісно, але і приємно: у нас є ко-го цінити, а отже, є кого підробляти! А щоб ви не купилися на підробку — репродукуємо власноручний підпис художниці Тетяни Яблонської.

Ірина ЦУШКО.

М. Яблонська

Хто на пупі континенту

Унімецький прокат виїшов фільм польського режисера Станіслава Мухи «Центр про пошуки центру Європи. Різні джерела називають різну кількість її середини — цюналімше 200. У фільмі їх залишилося 12, у шести з половиною з яких побувала знімальна група. Герої цієї стрічки будуть здивовані, дізнавшись, що не тільки вони мешкають у центрі Європи.

Польський режисер Станіслав Муха у своєму фільмі нагадав, що, починаючи з XIX століття, учені не раз намагалися установити географічний центр Європи. До того ж, щоразу, керуючись критеріями, котрі задавали їм переважно політики, відстань між «центрами» часом становила майже тисячу кілометрів! Тому, презентуючи «Центр», він передовсім представив сучасну манію до ультимативного місцерозташування: ось тут мають бути кордони Євросоюзу, а тут — центр Європи. Розшукавши 80 «справжніх» «середин» Старого континенту, що їх колись визначили географи, він залишив у фільмі 12, які розподілено на... шість з половиною країн, бо баварський центр розташований на кордоні з Чехією.

У фільмі показано, зокрема, цілком офіційно встановлений майже два століття тому центр Європи в українському селі Рахові — за кілька кроків від газетного кіоску, що для тутешніх мешканців і є найцентрішим центром, куди сходяться не лише щоб придбати газети, а й обговорити якісь події чи поділитися власними новинами. Люди тут розмовляють сумішшю російських, українських, польських, німецьких слів, але чудово розуміють одне одного. А на запитання про національність відповідали режисеру, що вони тутешні, європейці, мовляв. Недарма ж бо мешкають на самому пупі Європи.

Утім, господар будинку, що в австрійському Браунау, котрий фотографує японця, бо в ньому колись жив Гітлер, запевняє: свого часу Наполеон сказав, що саме тут є центр Європи, і так буде зав-

жди. Тим часом литовська селянка, показуючи камінь, що вріс у землю — знак про центр Європи, каже, що в неї та її односельців немає за що жити, а їм з усього роблять Європу. Її сусід ділиться наболілим: його батько нещодавно повісився, бо не бачив виходу із злиденного життя...

У фільмі режисера Станіслава Мухи — власне бачення середини Європи, в центрі котрої — людина з її проблемами, що з'явилися в результаті змін і пошуків європейської ідентичності. Особливо у прикордонних районах країн, що залишилися за межами ЄС, котрі поділили європейців на «справжніх» і «несправжніх». Його самого це божевілля і вражає, і спантеличує. За словами режисера, у Європи не буде майбутнього доти, доки вона говоритиме про будь-який централізм.

Але це вже інша історія, яку він покаже в наступному фільмі — комедії «Шок реальності» — про те, як живуть люди у прикордонні Європейського союзу, котрих чи не найбільшніше зачепило його розширення. Сюжет розгортається серед польського лісу у величезному барі, де за 40 євро можна придбати відмінного Калашникова. За словами режисера, він сам це зробив, щоправда, перепродав його потім одному з німців за подвійну ціну...

Поки Станіслав Муха знімав свій фільм, до Європейського союзу увійшли ще 10 країн, і в географів з'явилися нові проблеми. Принаймні у французьких, котрі одразу взялися за пошук нового центру Європи. Ним стало невеличке німецьке село Кляйнмайшайде поблизу Бонна. Його мешканці швиденько встановили на в'їзді в нього відповідну табличку, а в центрі навіть планують спорудити якийсь пам'ятник чи знак, котрий визначатиме ще одну середину Європи. Сміх сміхом, а туристи сюди приїжджати-муть. Чого не зробить заради грошей...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

ХАРАКТЕРИ

Спірякіна й пір'я
Художниця з Хмельниччини
створює унікальні картини

В оселі Віри Спірякіної щебечуть пташки з усього світу. Вуха не чують пернатих? То нехай хоч очі відшукують їх на стінах домівки. Вони — в картинах, які творить з пір'я майстриня з Дунаївців Хмельницької області. Її роботи є в приватних колекціях у Франції та на Гаїті, в Ізраїлі, Німеччині, Білорусі...

Усі друзі знають: дорогоцінним подарунком для пані Віри є навіть одна маленька пір'їнка.

Тож через кордони везуть, присилають, передають на Поділля.

— Оце з Італії, то — з Далекого Сходу. А це з батьківщини мого чоловіка, Оренбурга, розповідає господиня, показуючи багату колекцію.

«Полотна» майстрині не вишивають і не обсипаються. Знає пані Віра секрети. Вона заочно закінчила університет народних мистецтв у Москві, але імениті художники визнають аматорку професіоналом.

Тепер у домі вже три майстрині. Донька Світлана та внучка Ганнуся. Усією родиною виготовляють «жайворонків» — то символічні північки, що теж у пір'я вбралися. Чаклюють над корінням, корою, шишками, листям, усяким природним матеріалом, який ховає в собі цікаві сюжети та образи.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.
На знімку: твір Віри Спірякіної.

Фото автора.

ОТАКОЇ!

Дрімайли, а не трудяги

Професор Рандольф Менцель, нейробіолог і зоолог з Вільного університету в Берліні, вивчає бджіл протягом сорока років. «Бджоли аж ніяк не такі трудолюбиві, як заведено вважати. Вони сплять майже всю ніч безперервно та й удень часто роблять «привали», щоб подрімати і дати відпочити крильцям», — стверджує науковець. Але ці очевидні лінощі медоносних комах, за словами професора Менцеля, компенсують їх порівняно високий інтелект. Вони швидко навчаються, можуть розпізнавати велику кількість запахів, а також мають п'ять фаз пам'яті.

Дослідник, що одержав приз за свою роботу від Німецького зоологічного товариства, також вважає, що навчання бджіл, як і багатьох тварин, базується на системі винагород. Якщо бджола один раз одержує за щось заохочення, вона буде пам'ятати про це протягом тижня. Але якщо її нагороджують тричі, то запам'ятає це на все життя. Завдяки ємності пам'яті, бджола може розрізняти більш як 50 запахів, знаходячи саме той, котрий їй потрібен. «І от що цікаво: ті запахи, що подобаються бджолі, і людині здаються приємними», — додає вчений.

За матеріалами агентства «Оглядач».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Ⓟ Платні матеріали.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплата індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Передплата ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України», 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 30111113.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстраційInternet: <http://uamedia.visti.net/golos>